

Rosenkilden

NÆRINGS-
LIVS-
MAGASINET
NR. 02 - 2007
ÅRGANG 12

Go green!

"Go green" er slagordet for bedriften LanoPro AS som har lokalisert seg i Dusavika, midt blant et drøss av oljerelaterte bedrifter.

■ Side 10-11

Vinner av priser

Tec Con ble Årets bedrift i Randaberg, de fikk også Automatiseringsprisen 2006 fra Norsk Industris Brukerforum for robot- og automatiseringsteknikk.

■ Side 6 - 9

Sway i vinden

Det Stavanger-baserte teknologiselskapet Sway AS vil bygge flytende vindmøller og plassere dem langt ute i Nordsjøen. – Et lønnsomt og miljøvennlig konsept.

■ Side 14 - 15

Klimarensing

CO₂-rensing av gass- og kullkraftverk kan bidra til å redusere CO₂-utslippene i hele verden. Bare på norsk sokkel er det plass til å deponere hele Europas CO₂-utslipp i over 500 år. ■ Side 30 - 32

6		Jan K. Johnsen, daglig leder i Tec Con, har gjennomgått det vi etter hvert kaller livets skole, og ervervet kunnskap uten stimulanter fra annet enn sitt eget hode i samspill med ansatte og deres hodekompetanse for å si det på den måten. - Det gjelder å tenke enkelt, sier Johnsen.	23	- Hva er næringens største utfordringer? Journalistene spør, og politikerne spør. Og svaret er enkelt, men likevel så komplekst: Olje- og gassindustriens største utfordring er å finne mer olje og gass og å produsere den på en kostnadseffektiv og bærekraftig måte, skriver Per Terje Vold, adm. dir. i OLF.
	- Jeg satt på hytta sammen med broren min som jobber i Statnett og snakket om muligheter og behov for å skaffe elektrisitet til olje- og gassplattformer. Vi ble fort enige om at det burde være mulig å plassere flytende vindturbiner langt ute i havet, forteller daglig leder i Sway, Eystein Borgen.	14	Økonomisk vekst og energibruk henger sammen. Det er ikke ENØK-tiltak som vil bringe verdens fattige opp på et "vestlig" velstandsnivå. Det vil være umoralsk å nekte verdens fattige økonomisk vekst, og undergrave vår egen velstand og stabilitet om dagens ubalanse opprettholdes, skriver Ketil Solvik-Olsen, stortingsrepresentant for FrP.	26

Rosenkilden følger redaktørplakaten. Ansvarlig redaktør: Jostein Soland. **I redaksjonen:** Erik Lindboe, Egil Rugland, Trude Refvem Hembre, Cathrine Gjertsen, Jan Gjerde og Randi Øglænd, **Utgivelse/produksjon/layout:** Næringsforeningen i Stavanger-regionen. **Telefon:** 51 51 08 80. **Telefaks:** 51 51 08 81. **E-post:** post@stavanger-chamber.no. **www:** stavanger-chamber.no. **Opplag:** 14.000. **Forsidefoto:** Eric Johannessén/BIT-MAP. **Årgang:** 12. **Redaksjonen avsluttet** 19. februar 2007. **Tema** for neste nummer er Forskningens rolle i regional næringsutvikling

TEMA: ENERGI SOM KUNNSKAPSINDUSTRI

INNHold

KILDEN: HILDRINGSTIMEN	SIDE 5	BEDRIFTEN I ROSENKILDEN:	
PROFILER: JAN K. JOHNSEN	SIDE 6-9	ØGLÆND INDUSTRIER AS	SIDE 32-34
NY I NÆRINGSFORENINGEN:		VELKOMMEN TIL ENERGIREGIONEN	SIDE 36-37
LANOPRO	SIDE 10-11	STAVANGER-REGIONEN ER	
EN VINN-VIND SITUASJON	SIDE 14-16	DRIVKRAFTEN	SIDE 40-42
NYTT FRA MATFYLKET	SIDE 17	NYTT FRA BRUSSEL	SIDE 45
OFFSHORE STRATEGIKONFERANSE	SIDE 18-20	BEST FOR NORGE - OM	
OLJE- OG GASSINDUSTRIENS		FORANDRING OG FORANKRING	SIDE 46-47
HOVEDUTFORDRINGER	SIDE 22-24	UTDANNINGSDAGER 2007	SIDE 48
VERDENSLEDENDE		ENERGISK KUNNSKAP	SIDE 49
PETROLEUMSKLYNGE	SIDE 26-27	STYRELEDERS SPALTE	SIDE 51
MULIGHETER INNEN KLIMARENSING	SIDE 30-31		

Hvor er logikken?

Olje og gass er ikke akkurat det folk flest forbinder med kunnskap og kompetanse. Her på Sør-Vestlandet sliter vi fortsatt med det østnorske bildet av vestlendingen som kyler spettet i Nordsjøen slik at oljen pipler opp. Til hele Kongerikets velsignelse.

Når vi snakker om penger og sysselsetting, har funksjonen som oljehovedstad vært en velsignelse. Men denne betegnelsen har ikke alltid vært en like stor velsignelse – rent omdømmemes-sig.

Derfor har Næringsforeningen helt siden åpningen av Norsk oljemuseum i 1999 vært meget forsiktig i bruken av betegnelsen oljehovedstad. Vi har rett og slett prøvd å parkere betegnelsen på Oljemuseet samtidig som dette åpnet – for godt. I stedet har vi snakket og skrevet om energihovedstaden – ut fra vissheten om at olje- og gassressursene bare representerer to av flere energibærere.

Derfor energihovedstaden – og ambisjonene om å innta en lederposisjon i europeisk sammenheng. Verken mer eller mindre. Dette målet er også lagt til grunn for energiarbeidet i Strategisk næringsplan for Stavanger-regionen – etter forslag fra næringslivet

RESULTATENE

Samvirket mellom offentlige og private interessenter har gitt oss Universitetet i Stavanger (UiS). Sammen med International Research Institute of Stavanger (IRIS) har UiS bygd opp ett av de største miljøene innenfor forskning, utvikling og utdanning innenfor petroleumsfag i hele Europa. Utenlandske oljeselskap har valgt å legge sin forskningsvirksomhet til Stavanger-regionen, og Statoil har gjennom alle sine 35 virkeår vært et selskap som har utviklet og bygd sine mange offshoreprosjekter helt i forskningsfronten. La Mongstad, Aasgard og Melkøya være nevnt. De to første framstår i ettertid som rene pengemaskiner, og har tilført bransjen kunnskap og kompetanse som en kanskje aldri ville ha fått, hvis en ikke utviklet prosjektene i storskala.

Energimiljøet – med Stavanger som tyngdepunkt – er i dag vår eneste internasjonale industriklynge. Den krever fornyet evne til

å innhente kunnskap og erfaringer – til styrking og utvikling av dagens kompetanse – hvis klyngen skal beholde sin sentrale posisjon også i det globale markedet. Her er det snakk om alt fra boring og reservoaranalyse, til HMS og ledelse med alle de berøringsflatene disse områdene har til andre.

UTFORDRINGENE

Denne utgaven av Rosenkilden handler om energi, kunnskap og kompetanse – i vid forstand. Stavanger-selskapet Sway AS gikk i 2006 til topps i DnB NORs nasjonale innovasjonskonkurranse med sine flytende vindmøller. Lederen av stortingets energi- og miljøkomité, Rogalands egen Gunnar Kvassheim, går spiss for å gjøre Norge til Europas klimarens nr. 1, mens hans kollega Ketil Solvik-Olsen diskuterer nye energimikser – der han også gir plass for den "snille" kjernekraften som kan tas fra thorium.

Klima-, miljø- og energiutfordringene står i kø. Vår framtidige livskvalitet bestemmes av vår evne til å kunne se og ta utfordringene i dag. Som for eksempel det lille firmaet LanoPro AS som har utviklet miljøvennlige smøreprodukter – også til offshoreindustrien. Oppfinnsomheten i og rundt denne industrien har vært formidabel fordi konkurransen om gode løsninger for operatørselskapene har vært sterk.

FRAVÆR AV MARKEDSKREFTER?

Som OLF-sjef Per Terje Vold skriver: – Olje- og gassindustriens største utfordring er å finne mer olje og gass, og å produsere den på en kostnadseffektiv og bærekraftig måte. Dette har de norske energiaktørene maktet – først og fremst på grunn av konkurranse olje-selskapene imellom og leverandørselskapene imellom. Statoil-Hydro sitter på 80% av ressursene på norsk sokkel, og frykten er derfor stor i leverandørindustrien for fravær av konkurranse. Da slutter som kjent markedet å fungere nasjonalt. Det markedet som Statoil-Hydro først og fremst må bygge opp sin konkurranse-evne i – for å kunne konkurrere internasjonalt.

Vi er ved selve begrunnelsen for fusjonen og forstår ikke helt logikken...

Møter i Næringsforeningen mars 2007

FREDAG 2. MARS

Whistleblowing – sladrehanke skal selv ha bank?

Lunsjmøte

Rosenkildehuset Kl. 11.00 – 12.30

- Varsling, hva er det?
- Svakheter eller konkurransefortrinn?
- Potensielle psykiske konsekvenser
- Hvordan fremme god varsling?

FOREDRAGSHOLDER

Organisasjonspsykolog Kari Severinsen, Bjørnson organisasjonspyskologene

TIRSDAG 6. MARS

Sandnes – et sentrum for fremtiden?

Lunsjmøte

Kulturhuse Sandnes Kl. 11.00 – 13.00

Sandnes bystyre har bedt om en helhetsplan for utvikling av sentrum. Det er laget et forslag til ny sentrumsplan som ligger ute til offentlig høring februar/mars 2007.

Representanter fra kommunen m.fl. presenterer og innleder til debatt om planforslaget.

TIRSDAG 13. MARS

Beredskapsledelse for det utenkelige

Seminar

Rosenkildehuset Kl. 11.30 – 15.00

- Gilde Vest før, under og etter e-coli saken vinteren 2006
- Telenors vurderinger og plan for håndtering av kriser
- Utarbeidelse og implementering av en Strategisk Beredskapsplan

FOREDRAGSHOLDER

Grethe Skundberg, informasjonssjef Nortura BA Vest (tidl. Gilde Vest), Tom-Erik Terjesen, MBCI/Senior Business Continuity Manager Group Risk i Telenor, Erik Wiig, MBCI/Senior Partner i Tordinor

ONSDAG 14. MARS

Investering i verdier

Næringslivsdagen BI Kl. 09.00 – 15.00

- Verdier i form av penger, tid, personlige verdier og det å skape noe.

FOREDRAGSHOLDERE

Walther Gifstad, konsernsjef Aker Kværner, Gunnar Johanson, trener Oilers, Tore Christiansen, adm. dir. SFF AS, Kenneth Hansen, partner Lovechild AS, Toril Nag, konserndirektør Fokus Bank. Møteleder: Kristian Arntsen

TORSDAG 16. MARS

Finansiering innen olje og gass-sektoren

Lunsjmøte

Rosenkildehuset Kl. 11.00 – 12.30

I 2006 fikk Innovasjon Norge en ramme på 250 millioner kr. til investering i næringsutvikling, FoU og internasjonali-sering til bruk gjennom IFU. Av disse ble 50 millioner kr. bevilget til olje- og gassnæringen, og brorparten til Rogalandsbedrifter.

- Hva er en IFU? Hva dekkes av en IFU og hvordan virker det? Hva er utbyttet?

FOREDRAGSHOLDER

Innovasjon Norge

TIRSDAG 20. MARS

Vekstbedrifter og internasjonalisering

Kveldsseminar

Rosenkildehuset Kl. 18.00 – 21.00

- Presentasjon av EU-nett
- Kultur- og språkbarrierer ved internasjonalisering
- Presentasjon av eksportrådgivningstjenester og finansieringsmuligheter fra Innovasjon Norge
- Case: Praktisk eksempel med en lokal bedrift som har lyktes med sin internasjonalisering

TORS. 22. OG FRE. 23. MARS

Nordområdene

Næringsforeningen legger opp et program med mulighet for å knytte kontakter med virksomheter i Nordområdene. Vi får bl.a. presentasjon av Snøhvitutbyggingen på Melkøya.

FREDAG 23. MARS

Har styret og toppledelsen kontroll?

Lunsjmøte

Rosenkildehuset Kl. 11.00 – 12.30

- Hvorfor er det viktig å styre virksomhetens skatte- og avgiftsrisiko?
- Involvering av ledelse og styret?
- KPMGs skatteundersøkelse 2006
- Hva kan gjøres for å ha kontroll?

FOREDRAGSHOLDERE

Åse Koll Lunde, advokat/partner, Frode Svaboe, statsaut. revisor/partner med flere, KPMG AS

TIRSDAG 27. MARS

Utvikling av Risavika

Bedriftsbesøk

Risavika Havn Kl. 11.00 – 15.00

- Havner i endring
- LNG-anlegg
- Presentasjon av energiparken

FOREDRAGSHOLDERE

John Lunde, direktør Risavika Havn, Gro Cederløf, Managing Director Risavika Centre for Environmental and Gas Technology og Ivar Fett, kontorleder Asplan Viak, Bjørn Torkildsen, nettdirektør Lyse

TORSDAG 29. MARS

Generalforsamling

Rosenkildehuset Kl. 19.00 – 23.00

FREDAG 30. MARS

Samordnet merkevarebygging av Stavanger-regionen?

Frokostmøte

Rosenkildehuset Kl. 09.00 – 12.00

Reiselivet har forent kreftene til seks kommuner for å markedsføre Stavanger-regionen som reisemål.

- Hvordan lykkes med en større samordning, samtidig som kommuner og reiselivsaktører kommer styrket ut?

FOREDRAGSHOLDERE

Trygve Forgaard, daglig leder Markedsføringshuset AS, Elisabeth Faret, markedsjef Stavanger-regionen Næringsutvikling, Hanne Sundbø, daglig leder Reisemål Ryfylke, Ina Eldøy, partner Lovechild og Arne Kleppa, daglig leder Ryfylke IKS

Hildrings- tiden

Tekst: Jostein Soland
Tegning: Bjørn Helgøy

Finnes det noe bedre i et voksent liv enn den tidlige morgenstunden? Denne stunden mellom natt og dag som det er forunt oss alle å kunne oppleve. I månedene framover blir disse øyeblikkene enda mer øyeblikk. Står du opp litt tidligere hver dag, vil du oppleve at disse øyeblikkene blir gylne. Og gylnere og gylnere dag for dag.

Etter en vinter der natten har vært natt – lenge, opplever du at natten kommer på vikende front. Dagene spiser seg mer og mer inn i mørket. Det er denne morgenstunden Erik Bye synger om der han seiler i hildringstimen langs kysten vår – og ser fjerne øyer sveve og fjell som flyr:

Nå aner du hva salig Adam skuet
da han ble purret ved det aller første gry.
I slikt et lys, da blir alt mørkt et minne(...)

KAFFE OG KAVRING

Du står neppe som Erik Bye til rors i styrehuset med "en kaffe-kjeft og stomp med sirup på". Men du får kanskje den samme følelsen ved å sette deg for enden av bordet – på eget kjøkken eller i egen stue. Med en kopp kaffe og kanskje en kavring med godt smør på og kanskje litt bitter marmelade. Gjerne med utsikt mot øst – for å hilse den nye dagen velkommen? Der morgenrøden legger sin gylne kappe over Ryfylke-fjellene, mens folk flest fortsatt ligger i sine senger.

Du kan nyte roen. Du kan seile i dine egne tanker – på et hav av

nye muligheter. Dagen er fortsatt din, før andre tar den i fra deg. Før arbeid og plikter kaller.

Aldri smaker kaffen bedre, aldri er kornene i kavringen mer kornete, smøret mer solfylt og marmeladen bitrere. Før dagen gjør alt likere – morgenkaffen til en vanlig kopp kaffe og verdens beste kavring til en vanlig kavring.

CARPE DIEM!

Grip dagen. Du har den jo. Ta den og bruk den. Du vet aldri om du får den igjen. Det er det eneste sikre i livet. Denne usikkerheten. Og den er det forunt oss alle å dele... Dyrk tanken og søk etter mening. Dine meninger.

Det er alt for mange som mener noe for oss. For er det ikke slik at stadig færre mennesker mener mer og mer om flere og flere saker? I vårt mediesamfunn.

Unn deg derfor denne hildringstimen. Da forandringen er størst og undringen kanskje sterkst. For er det ikke her selve nøkkelen til meningen ligger.

For hvem kjenner vel lyset før mørket er borte? Eller varmen før kulden må gi tapt? Eller gleden når savnet er borte. Det er i motsetningene meningene oppstår.

Vi kan hver eneste morgen oppleve dette gylne øyeblikket. Og undre oss over meningen med det meste. Med livet og i livet. Og over hva vi vil og hvor vi vil:

I hildringstimen er det godt å seile
og favne lys til kraft og blod og ben.
Og vite at, i netter som skal komme
så fins en kurs imot et land av sang og sten.

Jostein Soland

Tec Con er selv ubeskjedne nok til å kalle seg selv en leverandør av smarte løsninger. - Ideer blir skapt i samspill med mennesker, sier daglig leder Jan K. Johnsen. Vi er 22 ansatte i bedriften, og alle er med på å utvikle nye ideer i en slags idebank.

..og vinneren er Tec Con

Det er vinter i fedrelandet. En vinter som så langt har vært mild som vårdager i april. Med tilløp til spirende roser, et termometer som i lang tid har vært langt borte fra nullstreken. Strømprisene har rast, og dommedagsprofetiene om menneskeskapte klimaendringer har vært et yndet tema for utallige debattprogrammer på televisjonen. Men så ble det altså vinter i år også med kuldegrader og glatte veier. Vi kan iføre oss vinterklær, og det er det vi gjør før vi drar til Mekjarvik i Randaberg kommune. Vi skal til årets bedrift i kommunen, Tec Con.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Eric Johanessen/BITMAP

Og denne utmerkelsen burde selvsagt trigget noen erindringsstrenger i vårt hode slik at vi kunne si til oss selv at selvsagt burde Tec Con være årets bedrift i Randaberg. Det skulle bare mangle. Det kan skyldes aldersdomssvekkelse med nedsatt hukommelse, for Tec Con lyder en smule ukjent.

I vår tid - når noe lyder ukjent - er det bare en ting å gjøre: Vi går inn på det store verdensnettet på Google.com for å

google oss frem til en smule visdom om Randaberg-bedriften for ikke å stå aldeles på bar bakke foran vårt møte med daglig leder Jan K. Johnsen.

Om bedrifter som driver innen la oss si den elektriske bransjen vet vi da dette: De lever i en spenningsfylt hverdag og bidrar med en strøm av produkter som skal opplyse oss og sørge for at vi får en varm og temperert hverdag. Det er mye lange ledninger som skal til for at både vi og industrien får tilførsel av lys og varme.

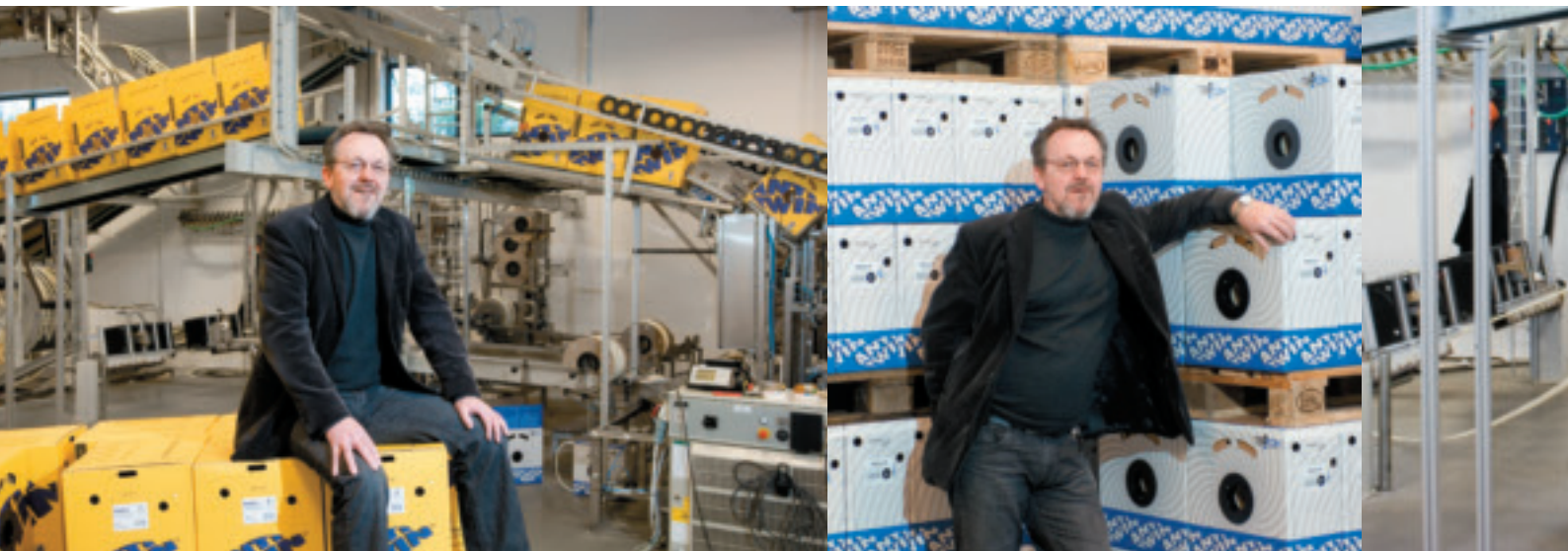
UFORMELT

Nåvel. Finner vi en resepsjon med en ansatt som sjekker om vi har avtale eller sier et øyeblikk: Jeg skal se om Johnsen

er ledig? Nei. En person kommer ut fra et kontor i annen etasje, og det er daglig leder Jan K. Johnsen. Denne velkomsten skal vise seg å være ganske illustrerende for årets bedrift i Randaberg: Det er uformelt og enkelt i Mekjarvik, men det har gitt resultater for ikke å si priser.

PRIS PÅ PRIS

La oss ta dette med priser med en gang. For det er ikke bare Årets bedrift i Randaberg som er blitt Tec Con til del. Tec Con fikk også Automatiseringsprisen 2006 utdelt av Norsk Industris Brukerforum for robot- og automatiseringsteknikk. De to prisene går til en Randaberg-bedrift med 22 ansatte og som omsetter

- I 2003 utviklet vi i samarbeid med Robot Norge og Sønnico roboter for automatisert produksjon, sier daglig leder i Tec Con Jan K. Johnsen. Automatisering var helt nødvendig for videre utvikling. Det er en utvikling som har gitt resultater.

for 167 millioner kroner i Norge og 57 millioner kroner i Sverige.

Oppsiktsvekkende kaller vi det.

- Det er selvsagt kjekt å få en bekrefteelse på at det vi har gjort, blir belønnet med priser. Men det som driver oss, er stadig å videreutvikle produktene.

Det er tid for å bli opplyst av Johnsen om bakgrunnen for prisene, forretningsideene og visjonene.

Det kommer neppe som en bombe at Johnsen er utdannet elektriker, en utpreget praktiker med nysgjerrighet og evne til å komme opp med innovative løsninger, i samarbeid med andre, skal det vise seg.

TECHNOR

- 26 år gammel startet jeg Vest Elektroteknikk. I 1984 ble Technor etablert i samarbeid med en tysk interessent med fabrikk i Sauda. I 1988 gikk jeg ut av Technor etter en periode med økonomiske problemer og startet Tec Con sammen med John Grøtte. Det betyr at veien frem til dagens priser har ikke bare vært en dans på roser, men det har blitt noen rifter etter torner som har satt sine spor.

Johnsen & Co var i startfasen inne på kjøp og salg av overskuddsmateriell i off-shoreindustrien, men dette ble etter hvert overtatt av selskapene selv.

PREFIX

I stedet ble det utvikling av egne produkter av elektriske ledninger og kabler. I 1994 startet Tec Con produksjon av Prefix, med ferdig trukne ledninger og

kabler i elektriker-rør, emballert i en spesialforpakning ferdig til bruk. Dette er et produkt som er blitt ledende i markedet. I samme segment er det produsert og patentert produkter som Anti Twin og Trio. Anti Twin er et produkt som forhindrer at kablet tvinner seg. Trio er et produkt med tre forskjellige ledninger som ikke tvinner seg, og forbruket av ledningene og kablene kan måles direkte via tekst, da produktene er metermerket.

- Dette er produkter som reduserer installasjonstiden med ca 40%. Svinnet reduseres også, og elektrikeren har alltid via metermerkingen på ledningen oversikt over forbruk og hva som til enhver tid er igjen i esken.

I selskaper i denne størrelsesorden skulle vi tro at det er bygget forsknings- og utviklingsavdelinger med tilhørende laboratorier og avansert utstyr.

TENK ENKELT

- Ideer blir skapt i samspill med mennesker, sier Jan K. Johnsen. Vi er 22 ansatte i bedriften og alle er med på utvikle nye ideer i en slags idebank. Det gjelder alltid å tenke enkelt. Det mest avanserte er det enkleste. Tenk enkelt, ta bort skylappene. Eller som det heter i selskapets filosofi: Det spiller ingen rolle hvem som kommer med de gode idéene - bare de gode idéene kommer.

Det gode idéene har kommet som vi forstår, og idéen om å innføre roboter i produksjonen er muligens den som har gitt størst avkastning.

Som vi alle vet kan roboter på enkelte

områder tenke på vegne av oss mennesker og utfører de fleste operasjoner enklere, raskere og mer effektivt enn noen av oss.

TID FOR ROBOT

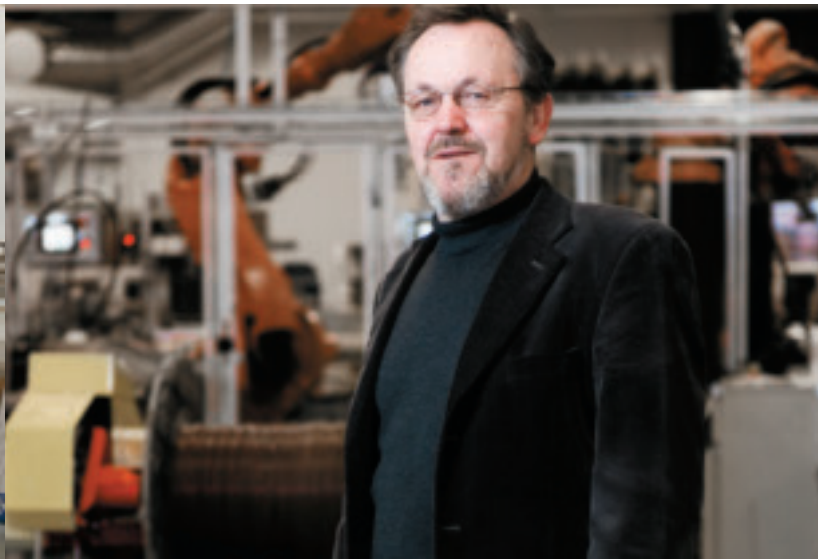
- I 2003 utviklet vi i samarbeid med Robot Norge og Sønnico roboter for automatisert produksjon, sier Jan K. Johnsen. Automatisering var helt nødvendig for videre utvikling.

Det er en utvikling som har gitt resultater.

- I 2000 da Tec Con flyttet fra Stavanger til Mekjarvik hadde Tec Con en omsetning på 50 millioner kroner med 22 ansatte, sier Johnsen. I 2006 var omsetningen 167 millioner kroner med det samme antall ansatte. Det skyldes automatiseringen.

Det er blant annet på denne bakgrunn at Tec Con fikk automatiseringsprisen i 2006, og det er fristende å ta med statuttene for prisen: Prisen går til bedrifter som har tatt i bruk roboter og automatisering på en spesielt innovativ måte, og bidratt til å styrke produksjonsteknisk kompetanse i vareproduserende industri i Norge.

Da er det bare å ta turen i produksjonshallen i Mekjarvik for å se på automatiseringen i praksis. En hall som ikke er overbefolket av ansatte, men et sted hvor robotene jobber ustopkelig med produksjonsprosessene til produktene er ferdig pakket i esker klare til forsendelse over hele Norden.

NORDEN

Tec Con har i dag eget selskap i Sverige som ble etablert i 2001, og planlegger satsing i Finland. Det er også etablert samarbeid med Danmark, og det er en agentforbindelse på Island. Distribusjonen i Norge skjer via grossistledet.

- Norden er hovedmarkedet vårt, sier Johnsen.

Tema for dette nummer av Rosenkilden er Energi som kunnskapsindustri, og tilfellet Tec Con illustrerer at det finnes mange varianter av utvikling av kunnskap. Jan K. Johnsen har gjennomgått det vi etter hvert kaller livets skole og ervervet kunnskap uten stimulanser fra annet enn sitt eget hode i samspill med ansatte og deres hodekompetanse, for å si det på den måten.

- Det gjelder å tenke enkelt, gjentar Johnsen. Det mest avanserte er det enkleste. Jeg har alltid vært opptatt av å forbedre ting.

YRKESHEMMEDE

Automatiseringsprisen er en sak. Prisen som Årets bedrift i Randaberg er ikke bare en tildeling på bakgrunn av den innovative og økonomiske suksessen. Det var også et annet element som bidro.

I tildelingen av prisen blir det understreket at bedriften benytter seg av tjenester fra yrkeshemmede som er med i selve produksjonen.

- Det er alltid en person fra Ranso med i produksjonen, sier Jan K. Johnsen, og de gjør en kjempejobb.

KENYA

Men Johnsens omsorg går i dette tilfellet også utover Randaberg og landets grenser. Det strekker seg til Kenya. Der har Johnsen vært med på driften av et barnehjem siden 1997, der barn kan være til de er 17-20 år gamle.

- Etter den tid trenger de et sted å komme i arbeid, sier Johnsen. Vi har kjøpt en industritomt hvor barna kan få arbeid etter oppholdet på barnehjemmet.

I tillegg sponser Tec Con lag og organisasjoner, men ikke i en størrelsesorden som kan måle seg med Fred. Ingebrigtsen som har satset millioner på å få Randaberg fotball høyere opp i divisjonene.

TRENING

Johnsen har også vært blant initiativtagerne til å bygge opp treningssenteret RAFT i et nybygg like ved Randaberg trelast.

- Det skal bli et kompetansesenter for trening med fysioterapeut og kiropraktor, sier Johnsen. Og han har flere fremtidige luftige prosjekter som kan bli realisert.

Denne treningsinteressen er sannsynligvis ikke tilfeldig. Johansen har vært bortimot aktiv på skøyter og trente sammen med fordums lokale storheter som Otto Vistvik for eksempel, hvis noen fortsatt husker ham.

- Jeg har alltid vært interessert i skøyter og noterte rundetider da det var populært i de tusen hjem.

Det betyr selvsagt at tider som 2.17.4,

15.46.6, 16.32.6, 6.34.96 og 13.30.55 sitter som spikret i hukommelsen. I den forbindelse har vi en liten nøtt til våre lesere som i likhet med Johnsen er opptatt av skøytetider. Hvem var første nordmann under 40,0 på 500 meter? Svar kan sendes redaksjonen til Rosenkilden.

MARKEDSFØRING

Tec Con har et samarbeid om markedsføring med Markedsføringhuset, og av 22 ansatte er seks innen markedsbearbeiding, mens administrasjonen består av rundt fem personer. Og Tec Con er selv ubeskjedne nok til å kalle seg selv en leverandør av smarte løsninger.

Nå viser det seg at daglig leder Jan K. Johnsen har fødselsdag på samme dag som intervjuet fant sted.

På vår vei ut i blåsten er det derfor tid for å gratulere dobbelt – både med dagen og prisene. Derfor skal Johnsen ut og kjøpe kake til de ansatte. Johnsen kjøper ikke bare kake til de ansatte. Han har gitt de ansatte en sykkel for å holde seg i form med et slags ideelt mål om at de skal sykle 150 mil i året.

Det er den slags som skaper trivsel, og det var en av de ansatte som foreslo at Tec Con burde bli årets bedrift 2006 i Randaberg kommune.

Det er av sine egne man skal ha det.

LanoPro går for grønt

Miljøspørsmål og klimautvikling er på nær sagt alles lepper for tiden. Global oppvarming og forurensning er ettertrykkelig satt på dagsorden, og selv om mange gleder seg over milde vintre og lavere strømregning, så opplever vi også en økende bekymring for hva som skjer med kloden vår. Det er ikke bare CO2-utslipp og høyere vannstand det dreier seg om, men også det faktum at vi bruker og slipper ut en endeløs rekke av miljøfiendtlige og kreftfremkallende stoffer.

Tekst: Erik Lindboe

Foto: Eric Johanness/BITMAP

“Go green” er slagordet for bedriften LanoPro AS som har lokalisert seg i Dusavika, midt blant et drøss av oljerelaterte bedrifter. Og som navn og slagord antyder: LanoPro leverer grønne og miljøvennlige smøremidler som blant annet er basert på naturproduktet lanolin. Bare i løpet av det siste halvåret har LanoPro fått stor medieoppmærksomhet, også i rikspresen.

- Alt for tydelige signaler viser at vi er i ferd med å ødelegge jorden vår, og dette er vi nødt til å gjøre noe med. Nå kan selvsagt ikke vi redde jorden alene, men vi kan i det minste være en av bidragsyterne til et renere miljø. De grønne produktene våre er grundig testet, kan daglig leder og partner Terje Kavaas berette, - og de tilfredsstiller alle krav til nedbrytningsevne og miljøvennlighet. De er kort og godt giftfrie og således helt ufarlige for natur og mennesker.

Hva slags produkter snakker vi om?

- Det handler i utgangspunktet om forskjellige typer smøremidler til så vel offshore- som landbasert industri. La meg ta et eksempel: Jekke-fett. Verden over er det tusenvis av jack-up-rigger som jekkes opp og ned, alt ettersom. Hittil er det blitt benyttet mineralbaserte smøremidler som dessverre er miljøskadelige og kreftfremkallende. Ved å gå over til nedbrytbare naturprodukter kan vi spare havet for tonnevis av disse skadelige stoffene. Ved å erstatte disse farlige smøremidlene kan vi en gang for alle fokusere direkte på miljø og sikkerhet.

Terje Kavaas nevner også andre og nyere produkter som bedriften har til testing, for eksempel tre-impregnering og brannhemmende stoffer. Treverket får en meget god beskyttelse mot råte, det er helt fritt for giftstoffer, og produktene er klargjort for de nye miljøreglene som EU innfører i 2010.

GOKSTADSKIPET

Men kan disse nye naturproduktene måle seg med de vi bruker i dag og kjenner som gamle og anerkjente? Ymter vi frampå.

- Så definitivt. Og noe av dette er slett ikke unikt nytt, forklarer Terje Kavaas, - men i årenes løp har en del kunnskaper gått i glemmeboken. Et godt eksempel på dette er Gokstadskipet. Uten vikingenes bruk av lanolin som konserveringsmiddel hadde vi aldri funnet dette sagnomsuste skipet 800 år etterpå. Det er disse kunnskapene vi nå vil videreføre i utviklingen av forskjellige produkter. Forsøk med å sette inn trål-liner på fiskebåter med våre smøremidler viser at levetiden på linene forlenges betraktelig, noe som igjen fører til bedre økonomi for eierne. Som overflatebehandlingsmiddel og antikorrosjon er også disse produktene særdeles anvendelige, og referanser fra forskjellige bedrifter og rederier bekrefter at produktene holder mål - og vel så det. Og det beste av alt: Produktene er ufarlige for mennesker, for de er basert på vegetabiliske og naturlige stoffer. Sølger du lanolin på klær eller hud, så skjer det egentlig ingen verdens ting. Du trenger ikke være redd verken for stygge sår på huden eller klær som det etses hull i.

10 ÅRS FORSKNING

Foruten å smøre bevegelige deler, benyt-

Ved å gå over til nedbrytbare naturprodukter kan vi spare havet for tonnevis av skadelige stoff. Ved å erstatte disse farlige smøremidlene kan vi en gang for alle fokusere direkte på miljø og sikkerhet, forteller daglig leder og partner Terje Kavaas i LanoPro AS.

tes også produktene til såkalt coating, altså til påføring og beskyttelse av maskindeler, flenser, terser, modifiserte ventiler og andre deler som trenger rustbeskyttelse. Ja – til og med ballasttanker på skip. Supplybåten "North Fortune", fra Gulf Offshore, ble coatet i ballasttankene høsten 2003. Behandlingen fungerer fortsatt bra, selv etter mange påfyllinger og avtappinger av sjøvann.

Men ingenting kommer rekende av seg selv, som det heter. Bak LanoPros virksomhet ligger det rundt 10 års forskning. Flere store bedrifter, bl.a. Smedvig/Seadrill, Statoil, Cetix og Gulf Offshore Norge har bidratt under utviklingen av produktene, som ifølge daglig leder Terje Kavaas har et svært potensial: - Dette har vi virkelig tro på, sier han og kan vise til interesse fra en rekke bedrifter. For

eksempel Statoil og IKM. Foruten forsker Stig Rostrup og Terje Kavaas og seks andre ansatte, har LanoPro knyttet til seg Michael Tetzner som styreleder og eier av en aksjepost, samt som døråpner inn mot sentrale politiske miljø. Og ikke nok med det: LanoPro er nominert til RKKs (Rogaland Kurs og Kompetansesenter) Miljøvernpris 2006.

PROFF PÅ BILDER!

Vitensenteret i Sandnes, Oljemuseet og Jærmuseet på Kvia er noen av de kunder vi har levert store formater til. Vi sikrer deg høy kvalitet fordi vi i tillegg til å printe også kan bilder og bildebehandling.

BITMAP*

Tlf. 51 84 92 30

Kvitsøygt. 91, 4014 Stavanger, post@bitmap.no, www.bitmap.no

REKLAMEFOTO SCANNING DIGITAL UTSKRIFT MESSEDEKOR BILDEDATABASE

Elvegaten, et prosjekt for Varnar Invest as

Totalansvar og handlekraft

Kruse Smith er, med nærmere 700 dyktige og entusiastiske medarbeidere, en av de største og mest handlekraftige byggeaktørene i Telemark, Agder og Rogaland. Vi har over 70 års erfaring i å oppføre alle typer boligbygg, private og offentlige yrkesbygg. Vår styrke er at vi evner å ta totalansvar for ulike byggeprosjekter fra tidlig idéfase, til utarbeiding, drift og vedlikehold.

Kruse Smith finner du i Kragerø, Arendal, Kristiansand og Lyngdal i sør, og Forus og Karmøy i vest.

 KRUSE SMITH
www.kruse-smith.no

Næringslivsdagen ved BI-Stavanger 14 mars 2007

Ideen bak Næringslivsdagen er å knytte studenter og næringsliv sammen, og vi inviterer regionens næringsliv til et annerledes seminar som det er både artig og nyttig å være med på.

I år er den 13. gangen BI-Stavanger arrangerer næringslivsdagen

Tema er "INVESTERING I VERDIER"

Foredragsholdere:

Kenneth Hansen (Partner i Lovechild)
Tore Christiansen (Konsernsjef i SFF)
Toril Nag (Konserndirektør i Fokus bank region sør-vest)
Gunnar Johanson (Trener for Oilers)
John Solheim (Konsernsjef i Aker Kværner UK)
Mona Hellund (Direktør Aspektus Media AS)
Med forbehold om endring

Konferansier for dagen er underholderen Kristian Arntsen.

En av dagens samarbeidspartnere er Næringsforeningen i Stavanger-Regionen.

Sted: BI-Stavanger
Hesbygata 5
4014 Stavanger
Kl.: 9.00 - 15.15
Pris: 400,-

Påmelding og mer informasjon finner du på www.nldstavanger.net

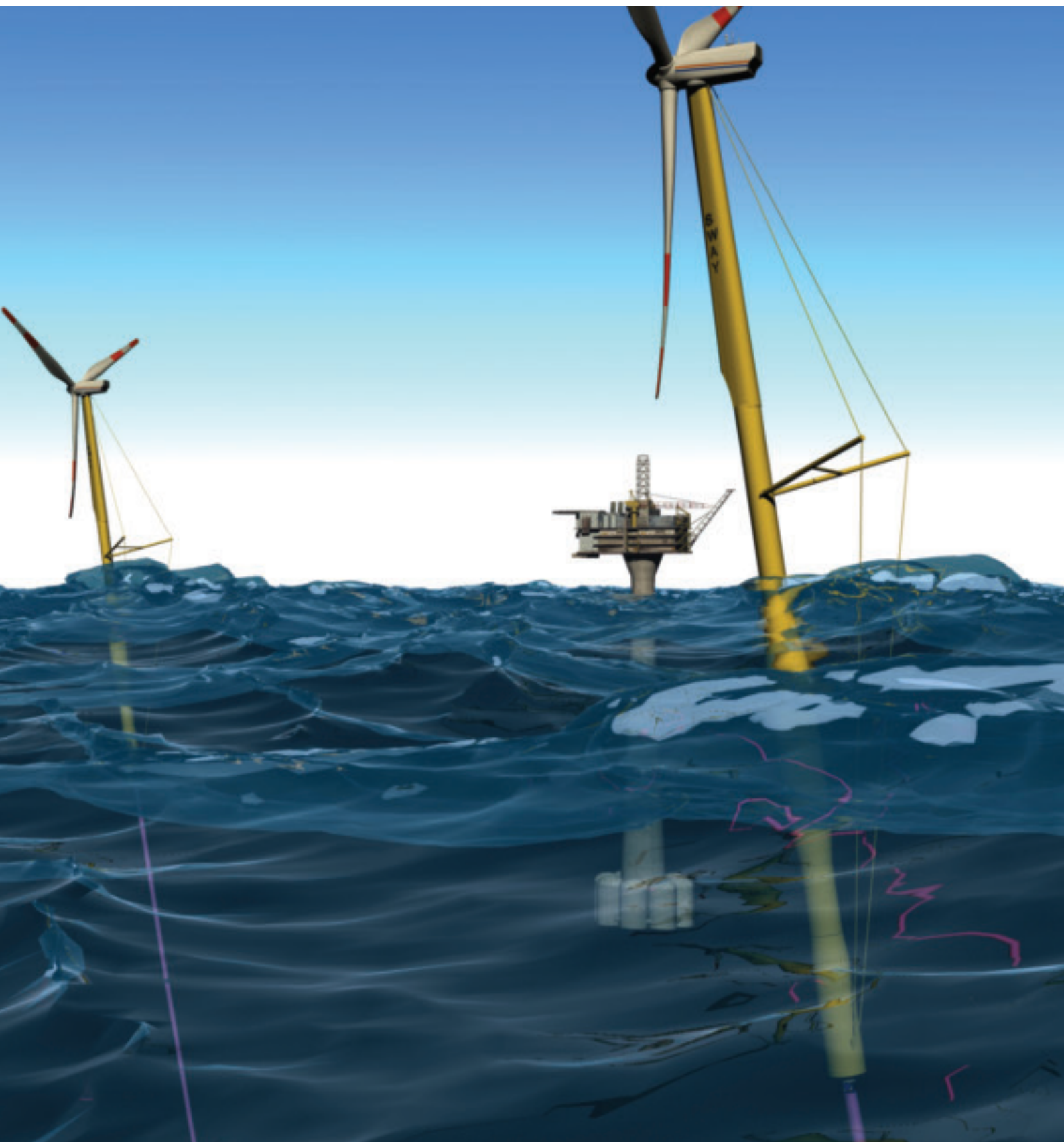
www.nldstavanger.net

BIS

Næringslivsdagen

NLD ANSVARLIG: Christina Vollestad @: nld.stavanger@bis.no tlf 916 22 542

Investering i Verdier

- Vindkraft er definitivt fremtiden. I 2004 skiftet vi navn på firmaet vårt fra Innocean Construction AS til Sway AS og satset fullt og helt på vindmølleprosjektet vårt, forteller daglig leder Eystein Borgen.

En vinn-vind situasjon

Det Stavanger-baserte teknologiselskapet Sway AS vil bygge flytende vindmøller og plassere dem langt ute i Nordsjøen. – Et lønnsomt, effektivt og ikke minst miljøvennlig konsept, forklarer daglig leder Eystein Borgen.

Tekst: Cathrine Gjertsen

Foto: SWAY/Susanna Borgen

Den originale ideen kom nokså tilfeldig. – Jeg satt på hytta sammen med broren min som jobber i Statnett og snakket om muligheter og behov for å skaffe elektrisitet til olje- og gassplattformer. Vi ble fort enige om at det burde være mulig å plassere flytende vindturbiner langt ute i havet, forteller Borgen.

Han jobbet da med bevegelsesanalyser og simulering for offshoreinstallasjoner. Kunnskapen om flytende installasjoner på dypt vann og den nye vindmølleideen ser ut til å være en vinnende kombinasjon.

Konseptet går ut på å utvikle flytende fundamenter som kan holde oppe 5MW vindmøller på dypt vann fra 80-300 meter. Vindmøllene og fundamentene må kunne tåle noen av de hardeste klimatiske vind- og bølgeforhold i verden. De må takle hundreårsbølger på 30 meter, og ha en levetid på 25 år. Borgen er overbevist om at vindmøllene er på plass i Nordsjøen innen 2012.

– Jeg har hatt klokketro på at vi er på

rett vei. Vindkraft er definitivt fremtiden. I 2004 skiftet vi navn på firmaet vårt fra Innocean Construction AS til Sway AS og satset fullt og helt på vindmølleprosjektet vårt, forteller Borgen.

INNOVASJONSPRIS

I 2006 stakk Sway av med DnB NORs Innovasjonspris for utviklingen av de flytende vindturbinene. Prisen bestod av 250.000 kroner og en idétest i et såkalt innovasjonslaboratorium. Juryen vektla at idéen kan medføre en betydelig utnyttelse av fornybare naturressurser, og derfor bidra til å løse store samfunnsmessige utfordringer. Eystein Borgen var selvsagt svært fornøyd med prisen.

– Pengene kom godt med, men det var ikke det viktigste. En slik pris gjør at folk får øynene opp for hva vi driver med. Vi blir synlige for viktige målgrupper som Energi Norge, politikere og mulige investorer, sier Borgen. Han forteller også at de i løpet av det siste året har merket store forandringer.

– Vi har fått mange positive tilbakemeldinger på prosjektet. Potensielle kunder og folk fra finansmarkedet har vært i hyppig kontakt med oss.

På interessentlisten finner vi norske

kraftprodusenter som Lyse, olje- og gass-selskaper samt aktører innenfor den internasjonale vindkraftindustrien.

LØNNSOMT OG EFFEKTIVT

Det er ikke lenge siden kritiske røster mente at vindmøller på dypt hav ikke var lønnsomt. Borgen hevder det motsatte. Han mener vindmøller på dypt vann vil koste mindre enn vindmøller på grunt vann når man ser på totalen.

– Vindmøllene som skal plasseres på dypt vann, skal, i motsetning til vindmøller på grunt vann, flyte. Man slipper dermed å sette dype pæler langt nede i havbunnen. Produksjonsmessig vil vindmøllene våre ikke koste mer enn vindmøllene som brukes på 10 til 15 meters dyp. I tillegg vil våre vindmøller være mer effektive; ute i Nordsjøen er det mye mer vind enn i nærheten av land. På grunn av sterkere vind langt ute på havet kan vi få opp til 50 prosent mer vindenergi per enhet enn landbaserte vindmøller. Vi kan også bygge større konstruksjoner som igjen er mer effektive enn de mindre vindmøllene på land. Som en tilleggsbonus er de visuelt sett ikke forstyrrende for folk flest når de plasseres langt (40-50km) fra land, sier Borgen.

I 2006 stakk Sway av med DnB NORs Innovasjonspris for utviklingen av de flytende vindturbinene. Her fra utdelingen i Oslo med fra venstre Svein Aaser, tidligere konsernsjef i DnB NOR, Eystein Borgen, daglig leder i Sway og Øystein Djupedal, kunnskapsminister. Foto: DnB NOR

NORGE I FØRERSETET

For de fleste av oss her i Norge er vindmøller et relativt ukjent syn. Eystein Borgen hevder likevel at Norge er langt fremme på teknologisiden. – Norge er helt klart den ledende aktøren når det kommer til vindmølleteknologi på dypt vann. Forskningsinstitusjoner som SIN-

TEF og NTNU er tunge på dette i tillegg til Hydro, OWEC Tower A/S og selvsagt oss i SWAY. Vi har nå en mulighet til å ta en unik global posisjon innenfor et felt som kommer til å bli svært viktig i fremtiden, mener Eystein Borgen.

Også når det kommer til vindforhold og tilgang til naturlig kraft er Norge i en

særposisjon.

– Vi er i en luksussituasjon. Vi har nok av ren kraft gjennom vind og vann. Dersom vi plasserer 6.000 av vindmøllene våre ute på havet, kan vi dekke Norges totale el-kraftbehov, forklarer Borgen.

Renhold slik du vil ha det!

Renhold & Konsulentservice AS tilbyr stabil arbeidskraft med engasjerte medarbeidere. Vi har et klart mål om å levere renholdstjenester med høy servicegrad. Våre oppdragsgivere skal oppleve forventet kvalitet – og vel så det – til riktig pris.

Kvalabergveien 21, 4016 Stavanger.
Telefon 51 90 50 00. Telefaks 51 90 50 09.
E-post: post@renkons.no
www.renkons.no

Matfylket Rogaland på Sirha-messen i Lyon

I Lyon ble verdensmesterskapet i kokkekunst Bocuse d'Or arrangert, og i tilknytning ble den store Sirha messen arrangert som fristet besøkende fra hele verden. Sirha står for Internasjonal Hotel Catering and Food Trade Exhibition og blir arrangert hvert andre år.

Blant de 1900 utstillerne på det enorme messeområdet (108 000 m²) var Matfylket Rogaland.

Initiativtaker og prosjektansvarlig for standen var

Fagforum for Mat og Drikke (FMD). Sammen med FMD deltok, Tine, Marine Harvest, Region Stavanger, Stavanger 2008, Stavanger-regionen næringsutvikling, Ryfylke IKS, Hjelmeland næringsutvikling, Rogaland Fylkeskommune og Fylkesmannens landbruksavdeling. Målet med standen var å vise alle besøkende mangfoldet som Rogaland representerer, både som matfylke, Europeisk Kulturhovedstad og som attraktivt reisemål.

På standen kunne besøkende også smake på gode varer fra Matfylket; tilberedt av Gastronomisk Instituttets dyktige kokker. Selvsagt ble kveite fra Hjelmeland presentert, som også sto på selveste konkurransemenyen under verdensmesterskapet i kokkekunst Bocuse d'Or.

Betalingsterminal via internett

Med betalingsterminal som kommuniserer via internett slipper du tellerskritt og oppstart for hver transaksjon. Ved kjøp slipper du dessuten månedsleie for terminalen!

LAN vpn - i5100

Nå kr. 8.300,- eks.mva

Kan integreres mot kassesystem.

HESBYNETT

Konsulentavdeling: Klubbgt 6
Bredbåndsbutikk: Østervåg 47
Tlf. 51 53 20 53 - www.hesbynett.no

NYE MEDARBEIDERE?

Karriereservice er skolens bindeledd mellom næringslivet og BIs studenter, og den 12. april arrangeres "Karrieredagen 2007". Her møter du karrieresultne og nysgjerrige studenter som snart skal ut i jobb!

Deltagelse er kostnadsfritt.
Kontakt Robert Ødegård på e-post:
krs.stavanger@bi.no eller tlf 952 88 693

TYNGDEN DU TRENGER

BI

På Offshore Strategikonferansen 2007 ble konferansedeltakerne, som i hovedsak kom fra leverandørindustrien, spurt om hva de mente om fusjonen mellom Hydro og Statoil. 80% mente at Statoil-navnet måtte beholdes, 60% at et fusjonert Statoil-Hydro ville få for stor makt – og 49% at Petoro – selskapet som representerer Statens interesser på norsk sokkel – måtte styrkes i retning av å bli et operatørselskap.

Offshore strategi-konferansen

Energi-industrien er vår eneste internasjonale industriklynge. Når Statoil-Hydro-fusjonen fikk så stor oppmerksomhet under årets Offshore- og strategikonferanse, så er det fordi den ifølge industrien selv snarere representerer en forvitringstrussel enn nye muligheter internasjonalt. Skal Norge fortsatt kunne ha en global lederfunksjon i olje- og gassindustrien, er det et must å sikre energiklyngen. For Stavanger og Vestlandet innebærer denne utfordringen å kunne sikre og styrke en kompetanse som det har tatt en hel generasjon å bygge opp.

Tekst: Jostein Soland
Foto: Olav Kuven, Conventor

Mandag den 5. februar startet årets konferanse med en aldri så liten oppkjøring med oljeanalytiker Hans Henrik Ramm og NRKs Russland-ekspert Hans-Wilhelm Steinfeld. Temaet var Statoil-Hydro-fusjonen framprovosert av russernes ute-stengning av våre to oljeselskap fra det gullkantete Stokman-feltet.

Hva var vel da mer naturlig enn å spørre årets konferansedeltakere, som i hovedsak kom fra leverandørindustrien: - Hva mener dere om fusjonsforslaget?

80% mente at Statoil-navnet måtte beholdes, 60% at et fusjonert Statoil-Hydro ville få for stor makt – og 49% at Petoro – selskapet som representerer Statens interesser på norsk sokkel – måtte styrkes i retning av å bli et operatørselskap. Resultatene fra rundspøringen sto å lese i Aftenposten dagen

etter og på lederplass i VG – også med kommentarer i en rekke av våre øvrige medier.

Den oppmerksomheten Offshore- og strategikonferansen 2007 ble til del, viser med all tydelighet en allmenn erkjennelse av leverandørbedriftenes betydning i og for norsk næringsliv. Ikke minst for Stavanger-regionen som senter for hele energiklyngen.

MIDT I POLITIKKEN

Energiklyngen er Norges eneste internasjonale industriklynge. Med en samlet eksport fra leverandørbedriftene alene på rundt regnet 50 milliarder kroner siste år – angår bransjens arbeidsvilkår hele det norske samfunnet. Hvilke markeder er det snakk om? Hva med markedsadgangen? Hvilke tidsperspektiv snakker vi om? Hvilke rammebetingelser tilbyr norske myndigheter? Og som nevnt: Hva innebærer et fusjonert Statoil-Hydro for leverandørindustrien? Som eneste stor-kunde på norsk sokkel?

Investeringer, drift, vedlikehold og utfasing av oljefelt passerte i 2006 over 100 milliarder kroner – tidenes høyeste kronebeløp. Det er snakk om summer som gjør folk flest pengeblinde. Men for årets 320 konferansedeltakere handlet det om muligheter for nye forretninger for de 220 ulike selskapene disse representerte.

MULIGHETER HJEMME

Det er snakk om muligheter hjemme og ute. Statssekretær Anita Utseth kunne vise til de utfordringene Norge som energinasjon står overfor. Energi er blitt "et våpen" i kampen om posisjoner landene imellom – og ikke minst en alvorlig klimautfordring. På norsk sokkel er oljeproduksjonen fallende, vi er nå tilbake på nivået fra 1992-93, mens gassproduksjonen fortsatt stiger. Tallet på letebrønner er fordoblet de to siste årene – til 26, men disse ga bare ett stort og tre mindre funn. Høye oljepriser gir høy aktivitet, noe som også skyldes at et 40-talls nye aktører

Bilder fra Offshore Strategikonferansen 2007. Konferansen ble i år arrangert for 13. gang. Konferansen arrangeres i samarbeid mellom Norsk Industri avd Olje og Gass og Conventor AS. Bak Conventor AS står regionale interessenter som Tananger Holding AS, Sandsgaard Holding AS og de ansatte – med et eierskap på 30%. Offshore Startegikonferansen er blitt den største årlige møteplassen for leverandørindustrien – i år med 330 deltakere fra 220 bedrifter.

har meldt sin interesse for norsk sokkel. En kapasitetsutnyttelse på 90% i leverandørindustrien fører til høyere lete-, utviklings- og utvinningskostnader. Dette er forhold som både sjefen i OD Gunnar Berge og OLF-sjef Per Terje Vold la stor vekt på. Forsker Martin Gjelsvik fulgte disse opp med en scenarisk lyssetting av konsekvensene av monolitten Statoil-Hydro: Hva med rivaliseringen? Med mangfoldet? Hva med innovasjonskraften? Hvis selskapet utvikler en monokultur...

Hvordan ser framtiden ut for en moden sokkel?
Petoro – Statens eget forvaltningsselskap – supplerte det norske sokkelbildet. Og IKM-gründer Ståle Kyllingstad fulgte opp med en utmaling av et konkurransebildet uten konkurrenter... Bransjens formi-

dable rekrutteringsutfordringer ble også viet stor oppmerksomhet – før Statoil, Hydro og ENI viste til spennende nye og store arbeidsoppgaver på norsk sokkel de neste årene.

MULIGHETENE UTE

Internasjonalt arbeider 160 leverandørbedrifter gjennom eksportsamarbeidet Intsok. I 1995 eksporterte leverandørindustrien for 15,3 milliarder kroner. 10 år senere for 50 milliarder – med 80 milliarder som mål i 2010. Ute i verden er Chevron, Petrobras og Total våre største kunder. Mexico og "Gulfen" byr for tiden på det største potensialet. Forventningene er store, noe en "koloni" i Houston på 5.000 nordmenn fra 93 norske bedrifter – pluss Statoil og Hydro – forteller om.

Russland byr også på spennende

utfordringer, ifølge områdeansvarlig Håkon Skretting: - Stokmann og norske eierinteresser har fått alt for stor oppmerksomhet. Statoil og Hydro kjøpte rundt regnet for 1 milliard kroner i 2005 fra norsk leverandørindustri til sine operasjoner i utlandet – 2% av totalomsetningen. For leverandørindustrien er det de russiske olje- og gass-selskapene som Gazprom som er interessante. Her finnes det i årene framover en rekke interessante prosjekter – både til havs og på land. Utviklingen av Stokman-feltet kommer tidligst i gang etter 2010. I mellomtiden er det muligheter for norsk leverandørindustri nær sagt over alt – fra boring til rørledninger – der norsk miljøteknologi virkelig kan vise seg på sitt beste.

Kompetansehuset for olje- og gassindustrien

Ernst & Young er markedsleder innenfor olje og gass og tilbyr våre kunder unik kompetanse og kunnskap i Norge og globalt. Våre tjenester dekker revisjon og direkte relatert rådgivning, økonomisk og finansiell rådgivning, skatte- og avgiftsrådgivning, risikostyring og datasikkerhet.

Vassbotnen 11 Forus, Postboks 8015, 4068 Stavanger | Tlf 51 70 66 00 | Faks 51 70 66 01

www.ey.no

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Hva er usynlig...

...men holder deg frisk og opplagt?

Interiør, design, funksjonalitet og beliggenhet. Ja! Dette er viktig når du skal velge nye lokaler. Men, har du tenkt på inneklimaet? For at mennesker skal trives og holde seg friske og effektive er inneklima viktig. Du kan ikke se det, men det påvirker din helse og trivsel. GK gir deg inneklima tilpasset dine behov. Vi rådgir, planlegger, installerer og vedlikeholder de tekniske installasjonene som gir kvalitet til ditt inneklima.

Plattformer på Conoco Phillips sitt gassfelt Bayu-Undan i Australia

Olje- og gass-industriens hovedutfordringer

I løpet av mine år som leder av OLF, har jeg gjentagende ganger diskutert med våre medlemsbedrifter: Hva er næringens største utfordringer? Tilsvarende har jeg blitt invitert til å holde foredrag om det samme temaet en rekke ganger. Journalistene spør, og politikerne spør. Og svaret er det samme hver gang. Så enkelt, men likevel så komplekst: Olje- og gassindustriens største utfordring er å finne mer olje og gass, og å produsere den på en kostnadseffektiv og bærekraftig måte.

Tekst: Per Terje Vold, Adm. dir.
Oljeindustriens Landsforening
Foto: Conoco Phillips Australia

VIKTIG MED NYE, LOVENDE LETEAREALER

I 2006 produserte Norge 2,35 millioner fat olje per dag. Det er 24% mindre enn i 2000/2001 og har bidratt til at vi nylig rykket ned fra tredje til femteplass blant verdens største petroleumseksportører. Ser vi det siste tiåret under ett, har det vært preget av lav letektivitet, og færre og mindre funn enn tidligere. Jeg har gjentatt, gang etter gang, at alt starter med leting. Det må letes for å finne, men det er også slik at det å gjøre funn faktisk er den største incentivtriggeren for å lete mer. For å sikre Norges fremtidige verdiska-

ping er det viktig at næringen får jevn tilgang til nye, og lovende letearealer med god sannsynlighet for å finne olje og gass.

HØYE INVESTERINGER – OG KOSTNADER

OLF har lagt frem en investeringsprognose frem til 2010 i sin Konjunkturrapport for 2006. De samlede investeringene vil holde seg svært høye fremover, med en forventet investeringstopp i 2008 på 108 mrd kroner. Det er positivt. Men i dagens gode tider drar næringen på seg store kostnader. Vi opplever nå at store deler av norsk industri stanger i kapasitetstaket med en utnyttelse av både arbeidskraft og maskiner på nær 90%. Dette gjelder i særlig grad for oljeindustrien, hvor kostnadsnivået på knappe ressurser er høyt fra før. Utfordringene ligger i at stadig høyere kostnader kan føre til at prosjek-

ter skrinlegges; enten fordi de ikke lenger blir lønnsomme, eller fordi risikoen for at de ikke blir lønnsomme blir for stor.

REALFAGSUTFORDRINGEN

En industri på høygir skriker etter kompetent arbeidskraft. Det er et paradoks at vi i olje- og gassnasjonen Norge har så få ungdommer med interesse for realfag – selve bærebjelken i landets mest verdiskapende næring. OLF jobber både kort-siktig og langsiktig med denne utfordringen. På kort sikt jobber vi for å gjøre det enklere for industrien å trekke veksler på utenlandsk arbeidskraft. Samtidig gjør vi det vi kan for å motivere og engasjere ungdom som står på trappene til å ta sine utdanningsvalg. Vi erkjenner imidlertid at dette problemet er større enn hva enkeltaktører kan gjøre alene og at realfagsutfordringen er en utfordring for

all kunnskapsbasert industri.

OLJEINDUSTRIEN ER DEL AV FREMTIDENS KLIMALØSNING

Vår industri utpekes ofte som Norges største klimaproblem. Klimautfordringen må håndteres. Tilsvarende er verdens etterspørsel etter energi et behov som må dekkes. I denne balansen har oljeindustrien en viktig rolle å spille, som en del av løsningen og ikke som problemet.

Ingen, særlig ikke klimaet, er tjent med at klimadiskusjonen blir symbolpolitikk. Det er den for alvorlig til. Klimautfordringen for oljeindustrien på norsk sokkel ligger i at det allerede er investert så mye i CO₂-reducerende tiltak at CO₂-

avgiften ikke lenger har noen klimaeffekt. Nær sagt alle kostnadseffektive tiltak er gjennomført. Vi må tenke nytt. Vi må tenke miljøeffektivitet. OLF har lagt frem et forslag for regjeringen som innebærer et økonomisk nullsumspill. CO₂-avgiften foreslås fjernet. For den kostnaden dette representerer, tilbyr næringen seg å kjøpe kvoter i Kyoto-perioden 2008-2012, samt å investere i et klimafond for utvikling av miljøvennlig teknologi. Dette er miljøeffektivt, m.a.o. det vil sikre langt mer miljø for pengene enn dagens ordning.

NORSK SOKKEL ER MILJØEFFEKTIV
CO₂-utslippene per produsert enhet fra norsk sokkel er i dag blant de laveste i

verden. Så lenge verden er avhengig av energi fra fossile energikilder, ligger ikke løsningen på den globale klimautfordringen i å redusere produksjonen på norsk sokkel. Det vil bare føre til mindre miljøeffektiv olje- og gassproduksjon et annet sted.

Med samarbeid mellom myndigheter og næring er vi en del av løsningen, ikke problemet! Per dags dato har dessverre ikke regjeringen åpnet for dialog om forslaget vårt. Dette til tross for at Norge er på overtid i forhold til å finne løsninger for Kyoto-perioden. Oljeindustrien ønsker å være en del av de langsiktige klimaløsningene Regjeringen arbeider med. Det vil Norge være tjent med!

Per Terje Vold er utdannet siviløkonom fra NHH i Bergen. I tillegg har han en cand.mag.-grad innen realfag fra UiO. Vold har over 15 års erfaring fra olje- og gassindustrien fra en rekke høyere stillinger i Olje- og energidepartementet og Statoil. Han har 10 års erfaring

fra forsikringsbransjen, bl.a. som konsernsjef i UNI Storebrand. Før han kom til OLF i 2004 ledet han Prosessindustriens Landsforening i seks år. Vold er styremedlem i DnB NOR ASA og styreformann i Norsk Oljemuseum.

CV

Bli medlem!

Tenk om alle her i regionen bare sa **javel?**

Vi vil noe her i regionen. Et felles forum for samfunnsdebatt har vokst til å bli landets største næringsforening, med over 2.800 medlemmer. Her treffer du bransjekolleger, potensielle kunder og leverandører, med både geografisk og bransjemessig spredning. Og vi har mye å tilby den enkelte: Inspirerende møter, sterke nettverk, politisk tyngde og diskusjoner hvor takhøyden er stor.

Javel? Akkurat!

For mer informasjon og innmelding:
www.stavanger-chamber.no

NÆRINGSFORENINGEN
I STAVANGER-REGIONEN

SAMHANDLING MELLOM HAV OG LAND

TANDBERG leverer løsningen som gjør det mulig for aktørene på norsk sokkel å samhandle mer effektivt.

samhandling@tandberg.net
www.tandberg.com

Bakgrunnsbilde © Norsk Hydro

TANDBERG

Verdensledende

Verdens energiforsyning er en av våre mest sentrale utfordringer i det tilgang til strøm. Økonomisk vekst og energibruk henger nær sammen med "vestlig" velstandsnivå. Den globale migrasjonen viser at folk søker mer økonomisk vekst, og det vil undergrave vår egen velstand.

Tekst: Ketil Solvik-Olsen

Foto: Eric Johanessen/BITMAP

Den jevne japaner er i dag ca 38 ganger rikere enn den jevne kineser. Det er mye rett i at lykke ikke kan måles i penger, men jeg tviler på at det er noen trøst for den fattige kineser.

BALANSE I ENERGIMARKEDENE

Veksten i Kina medfører strammere balanse i energimarkedene, og presser opp energiprisene i Rogaland. Kina har på relativt få år gått fra å være nettoeksportør til nettoimportør av kull. Landet åpner ett kullkraftverk i uken, planlegger hundrevis av gasskraftverk og flere dusin atomkraftverk. Landet er svært offensiv i kampen om energiressursene i Afrika.

Vestlige oljeselskaper står sjanseløse tilbake når Kina legger sin nasjonale tyngde bak, og tilbyr de afrikanske landene samfunnsbygging med hjelp fra ingeniører og "rådgivere". I bytte får Kina betydelig innflytelse på petroleumsaktiviteten. Energi er og blir makt. Det ser vi også på Russlands tilnærming til sin gassseksport.

IEA (det internasjonale energiburået) fastslår at verdens energiforbruk vil øke mer enn 50 prosent frem mot 2030, og har for første gang anbefalt kjernekraft i fremtidens energimiks. Ser man frem mot 2100, mener jeg det er realistisk å anslå et energiforbruk som er fire ganger større enn i dag. Da er det ikke bare normale luksusgoder og tungindustri som drar mye energi. Produksjon av mat og rent vann vil sannsynligvis være svært energikrevende.

PRODUSERER MER ENN VI BRUKER

Som store energiprodusenter kan vi glede oss over høyere råvarepriser, både for olje og gass fra Nordsjøen og vannkraft fra Ryfylke og Sirdalen. Norge produserer 10 ganger mer energi enn vi bruker selv. Samtidig får våre oljeselskaper hardere konkurranse om tilgang til ressursene internasjonalt.

Norske forbrukere kan glede seg over et større spekter relativt billige, men ofte gode, kinesisk-produserte varer. Våre tomatbønder og aluminiumsarbeidere opplever derimot økt usikkerhet for sine arbeidsplasser når prisen på energi stiger raskere enn prisnivået på salgsproduktet.

I endringens tid kan Rogaland befeste sin posisjon som oljehovedstad, og samtidig utvikle seg til en reell energihovedstad. Vår petroleums-klynge er verdensledende, med kunnskapsmiljøer som kjenner og forstår energimarkedene. Nye

petroleumsklynge

kommende århundre. I verden finnes 1,6 milliarder mennesker uten . Det er ikke ENØK-tiltak som vil bringe verdens fattige opp på et materiell velstand og politisk stabilitet. Det vil være umoralsk å nekte end og stabilitet om dagens ubalanse opprettholdes.

aktører på norsk sokkel søker seg som regel til Rogaland. Det håper jeg Statoil-Hydro og den rødgrønne regjeringen ser, når kortene legges for det fusjonerte selskapet.

FORSPRANG I NY ENERGIVERDEN

Kompetansen i oljeselskapene, leverandørindustrien, finansinstitusjoner og våre maritime klynger gir oss et forsprang i den nye energiverden. Det er kunnskap og teknologi som vil være viktige drivere. Det holder ikke å ha energiråstoffene i bakken, man må være blant de fremste til å omdanne dem til nyttbar, miljøvennlig

energi. Både Statoil og Lyse Energi har vist vilje til å tenke nytt og ta risiko, men ikke nok til at resten av landet ser på oss som annet enn olje- og gasshovedstad.

VELSIGNET AV VÅR HERRE

Miljøkravene vil øke i takt med energiforbruket. Frykten for klimaendring og fokus på CO₂-utslipp vil påvirke teknologivalg. Den ønskede energimiksen inkluderer vannkraft, solenergi, miljøvennlig fossilkraft og kanskje kjernekraft. Sistnevnte har ikke vært politisk korrekt i Norge de siste tiårene. Det økende engasjementet rundt Thorium, den "snille" kjernekräften,

vitner dog om at vi også her kan bli en drivkraft. Dersom et pilotanlegg realiseres, kan det skissere løsningen både på utfordringene rundt CO₂-utslippene så vel som en stadig mer presset energibalanse. Norge har tilfeldigvis vært velsignet av Vår Herre med en av verdens største Thorium forekomster.

Jeg tror ikke vi skal forsøke å lokke alle energiforskningssentre til Rogaland. Men spiller vi våre kort riktig, så vil alle likefullt se på Rogaland som det naturlige knutepunkt når Norge skal "løse" verdens energiutfordringer. Petroleums- og teknologikunnskapen kombinert med mar-

Ketil Solvik-Olsen, 35 år.

Stortingsrepresentant, medlem av energi- og miljøkomitee. Yrkeserfaring fra Leif Höegh & CO, Møller-gruppen og Walt Disney.

Utdannet sosialøkonom fra USA. Vokst opp på bensinstasjon på Bryne

**Din lokale kompetansepartner:
Revisjon. Virksomhetsutvikling.
Internkontroll. Skatt og avgift.***

PricewaterhouseCoopers, Pb 1508, 5505 Haugesund
PricewaterhouseCoopers, Pb 8017, 4068 Stavanger
www.pwc.no - 02316

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Kurs eller konferanse

Thon Hotel Maritim ligger i flotte omgivelser rett ved Breiavannet i Stavanger sentrum. Her har vi 8 lyse og trivelige kurslokaler med kapasitet opp til 125 personer som vi kan skreddersy etter dine behov.

Vi legger nå inn reserverasjoner på lokalene for 2007. Ta kontakt med vår konferanseansvarlig Randi Kassem på tlf. 51850577 for mer informasjon eller et tilbud.

Thon Hotel Maritim

Kongsgt. 32, 4005 Stavanger
Tlf. 51850500
maritim.konferanse@thonhotels.no
www.thonhotels.no

**Ta vare på dine
medarbeidere**

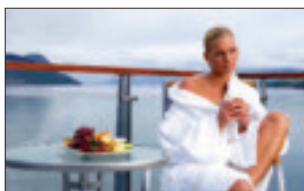
COLOSSEUM **KLINIKKEN**
www.ckl.no

Nært, fritt og vått, prøv Ryfylke!

Foto: Frode Goa, Cockpit Studio

FIORD
events.no

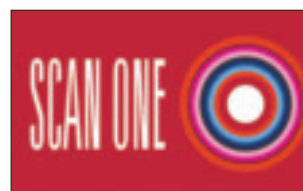
Spa-Hotell Velvære - Rogalands første spa-hotell. 4130 Hjelmeland. Tlf 51 75 12 00
www.spahotellvelvaere.no

Sauda Fjord Hotel - gode tradisjoner
Tlf 52 78 12 11 sauda@online.no
www.saudafjordhotel.no

Ramsvig Handelsstad - herskapelig på Ryfylke-vis 4170 Sjernerøy. Tlf 452 76 951
51 71 02 50 www.ramsvig.no

Scan One - skreddarsyr konferansen
Pb. 7029, 4004 Stavanger. Tlf 51 85 09 10
www.scanone.no

Ryfylke Fjordferie - fred, ro og inspirasjon
4139 Fister. Tlf 51 75 10 10
www.fjordferie.no

Fortidslandbyen Landa - ei reise i tid
4110 Forsand. Tlf 954 28 451
www.fortidslandsbyen.no

Rødne Fjord Cruise - konferansebåten
Skagenkaien 35-37, 4006 Stavanger
Tlf 51 89 52 70 www.rodne.no

Veteran Fjordcruise AS - totaleleverandør av Ryfylkeopplevelser
Tlf 51 53 85 85 www.vfc.no

Eit "fjordkast" unna finn du alt du ønskjer til kurs og konferansar. Det faglege kan allereie starta undervegs. Vel framme kan konferansen løysast opp med ein sprutande Ryfylkesafari med FjordEvents, sjå www.fjordevents.no.

Treng du meir oversikt over tilboda? Kontakt nokre av dei som er vist her, sjå www.ryfylke.com, kurs og konferanse eller spør

Reisemål Ryfylke as

Tlf 51 75 95 10 www.ryfylke.com

Layout: Bindestreken Reklame

Muligheter for Norge innen klimarensing

CO₂-rensing av gass- og kullkraftverk er en klimaløsning som kan bidra til å redusere CO₂-utslippene i hele verden. Bare på norsk sokkel er det plass til å deponere hele Europas CO₂-utslipp i over 500 år. Det er derfor viktig at disse løsningene videreutvikles. På grunn av potensialet representerer dette store industrielle muligheter for Norge. I fremtiden kan vi se for oss en rense- og deponeringsindustri i Norge, med et tyngdepunkt i Rogaland.

Tekst: Gunnar Kvasheim (V), leder for Stortingets energi- og miljøkomité og stortingsrepresentant for Rogaland.

De aller fleste er enige om at renseteknologi for gass- og kullkraftverk representerer muligheter for Norge. Skeptikerne vil alltid mene at miljøkrav er et tilbake-

skritt, og at det vil ødelegge industrien. Historien har utallige eksempler på det motsatte. Venstre mener vi må utvikle industri og næringsliv på miljøets premisser.

MYE LIGGER TIL RETTE

Oljefeltene utenfor kysten av Sør-Norge vil tømmes for olje. Det betyr at mye av

ressursgrunnlaget for industriell virksomhet og arbeidsplasser gradvis vil bli redusert. Norge har imidlertid alle forutsetninger for fortsatt aktivitet på denne delen av sokkelen.

Vi går nå inn i Kyoto-perioden, hvor mange europeiske land trenger løsninger som virkelig vil monne for å få ned utslippene. Deponering av CO₂ vekker betydelig

Gunnar Kvasheim mener at Norge og Rogaland kan spill en sentral rolle innen CO₂-utslipp og rense- og deponeringsindustrien. Bildet over er fra Gassmottaket i Risavika Energipark. Der planlegges det å etablere Risavika Gas Center. De som står bak er Shell, Lyse, Statoil, IRIS og UiS. Det skal arbeides med testing og forskningsvirksomhet innenfor miljøvennlige naturgassbaserte energisystem. System for CO₂-rensing av gasskraftanlegg er et av temaene det arbeides med - økt effektivitet, og dermed økt utnyttelse av energien i naturgass, og deretter reduserte CO₂-utslipp per produsert energi. Foto: Risavika Energipark.

interesse internasjonalt. Med hensyn til deponering av CO₂, ligger sokkelen utenfor Sør-Norge strategisk plassert i forhold til store utslippskilder i Storbritannia, Tyskland, Nederland og Danmark. Samtidig blir mange av oljefeltene nettopp her nå modne for å ta imot CO₂. Disse strategiske forholdene taler for at vi kan videreutvikle sokkelen ved å ta i bruk deponeringsløsninger. Dette vil sørge for arbeidsplasser og verdiskapning i årene som kommer, dersom vi satser tungt nok.

VIKTIG MED FLERE RENSEANLEGG

Det er også viktig å være klar over at vi ikke er alene om å utvikle teknologi og løsninger for CO₂-rensing. Hovedutfordringen nå er å få ned kostnadene ved CO₂-rensing. Både amerikanske og japanske selskaper sitter på gode løsninger inne på dette området. Også derfor

er det viktig at vi er offensive for å få på plass rensing flere steder i landet. For det første vil det sørge for å kutte klimagassutslippene, men det vil også bidra til at norske bedrifter får flere erfaringer med disse renseløsningene. Dette gir et godt grunnlag for å videreutvikling. Det er viktig dersom norske bedrifter skal kunne ta opp konkurransen på dette området internasjonalt.

Regjeringen har lovet rensing på gasskraftverket på Kårstø, og har ved gjentatte anledninger trukket fram at gasskraftverket på Statoils Snøhvit-anlegg utenfor Hammerfest, forurenses for mye. Regjeringen må sørge for å holde løftene om rensing på Kårstø, som det nå er blitt betydelig usikkerhet rundt. Dette prosjektet må gjennomføres snarest mulig. Regjeringen har også en sjelden anledning til å sørge for rensing også på Snøhvit-anlegget, ettersom Statoil nå

søker om utvidet utslippstillatelse. Dette gir grunnlag for å få på plass en avtale om rensing på et anlegg som er tilrettelagt for nettopp dette. Den muligheten bør regjeringen benytte seg av.

BEHOV FOR EN NASJONAL HANDLINGSPLAN

På grunn av de mulighetene som ligger i renseløsningene både når det gjelder å få ned utslippene i Norge og ellers i verden, og de mulighetene som ligger i industriell utvikling, er det behov for å få etablert en nasjonal handlingsplan på dette området. Derfor bør regjeringen nå komme til Stortinget med en handlingsplan for rensing og deponering av CO₂ fra kraftverk og industri i Norge. Det kan bidra til at Norge tar ett viktig skritt på veien til en moderne miljønasjon, og Rogaland har alle forutsetninger for å spille en sentral rolle i denne satsingen.

Øglænd Industrier har produksjonslinjer på Øksnevad og kompenserer for høyere arbeidslønninger i Norge med økt produktivitet.

Våget spranget ut i verden og vant

Øksnevad på norsk er det samme som Oxford på engelsk. Det handler om å forsere. Krysse grenser. Øglænd Industrier på Øksnevad utviklet seg fra en leverandørbedrift for det norske marked til et konsern med virksomheter i mange verdensdeler. I år fyller selskapet tretti år, men historien går enda lengre tilbake. Øglænd Industrier er det eneste som er igjen på våre kanter av det engang så stolte Jonas Øglænd AS, etablert av en unggutt fra en avsides fjellbygd i 1868.

Tekst: Jan Gjerde
Foto: Wenche Tandrevold

Når man kommer inn i resepsjonen til Øksnevad Næringspark, som holder til i de tidligere lokalene til et annet rogalandsk gründereventyr, nemlig G. Block Wathne, møtes man av alt som vanligvis befinner seg i en resepsjon. Pluss en skulptur som minner om barndommens "Mekano-sett", bare mange ganger større. Den er nok ikke ment som et kunstverk, selv om den på sin måte også er dét. Det dreier seg om et kabelstige-system anno 2007.

For å gjøre en lang historie veldig kort: Før Øglændkonsernet ble splittet og slaktet, kjøpte bedriften på midten av 1970-tallet Sandnes Jernvarefabrikk. De laget alt mulig, men det var ikke dette Øglænd

var interessert i, men tomten. Elektroingeniør Gunnstein Austigard fikk samtidig i oppgave av styret å se på fabrikkens produktportefølje og oppdaget at de hadde et produkt som muligens var interessant, nemlig kabelbaner. En kabelbane i denne sammenhengen er et bæresystem for kabler og rør. Det kunne brukes både i skipsbyggingsindustrien og i den da svært så unge oljeindustrien. Dette syntes styret i Øglændkonsernet var framtidsrettet, og som takk for utredningen fikk Austigard tilbud om å gå fra en sikker jobb på sykkelfabrikken til leder av en ny avdeling for produksjon og salg av produkter som man den gang ikke visste hvordan markedet ville forholde seg til. I dag er sykkelfabrikken historie og Øglænd Industrier genererer en omsetning på over 400 millioner kroner world wide, sysselsetter 130 personer og har seks datterselskaper i utlandet.

- Det tok oss halvannet år å finne ut at

dette var en nisje som det lå en framtid i, forteller konsernsjef Gunnstein Austigard. Kabelstigesystemene som vi utviklet hadde, og har, en innebygget fleksibilitet som stor sett overflødiggjør boring, sveising, sandblåsing og maling på byggeplassen. Allerede i 1979 så Statoil fordelene og ga oss leveransen til Statfjord B og C. Siden har vi utviklet våre produkter, forbedret dem for hele tiden å ligge i front, produktivitetsmessig og funksjonelt. Tidlig på 1980-tallet gikk vi over fra å være en divisjon i Øglændkonsernet til å bli et eget aksjeselskap. Da Varner kjøpte Øglænd sent på 80-tallet, solgte han ut det han ikke var interessert i. Jeg fikk stabled på beina en lokal kjøpergruppe til Øglænd System, i dag en del av Øglænd Industrier.

Produserer dere også i Norge?

- Ja visst! Det er en myte at vi ikke kan drive industriell produksjon i Norge, at vi

Øglænd Industrier har valgt følgende slagord:
"Being smart is good. Being first is good. Being both is better", forteller konsernsjef Gunnstein Austigard.
Foto: Wenche Tandrevold

er dømt til å være en råvareeksportør. Nesten alt vi selger blir produsert her på Øksnevad med arbeidskraft fra distriktet. Det vi taper på lavere arbeidslønninger ute, tar vi igjen på mer avansert produksjon, mer automatisert fabrikasjon og langt større effektivitet. Vi greier oss også i den internasjonale konkurransen fordi våre løsninger er teknologisk smartere. Til nå har vi holdt oss til galvanisert stål og rustfrie, syrefrie materialer. Forskning

og utvikling er helt sentralt hos oss. Sommeren 2005 bestemte vi oss for også å utvikle et komplett system i glassfiber (FRP). Sommeren 2006 lanserte vi systemet på verdensmarkedet og produserte den første ordren. Samtidig bygget vi opp både et eget firma og fabrikasjon i Dubai, som produserer FRP-produktene for hele verden. Dette ut fra at Dubai ligger nærmere til markedene som beskriver og bruker denne typen materialer. I Europa brukes disse lite.

Hvordan har dere organisert virksomhetene i utlandet?

- Vi styrer det hele fra Øksnevad, men bemanningen ute er lokal. Selskapene ute har hovedsakelig fokus på salg og lagerhold, men vi har også noe fabrikasjon. Dette for å dekke lokale hasteleveringer og lavprisprodukter. I noen tilfeller har vi ansatt folk som vi kjenner fra før som agenter.

"Every bussines is local" - Kunnskap til lokale markeder og kultur er avgjørende, sier Austigard. Ellers ble det tidlig klart for oss at skulle vi greie oss i framtiden, måtte vi ut i verden. Hadde vi forblitt i Norge, ville vi ikke oppnådd "economies of scale", og hadde nok stagnert. Slik er den nye, globale virkelighet. I Norge satser vi på å eie produktene, produktutviklingen, designet og systemene, samt en

effektiv produksjonsform. Ute sitter de på kunnskap om det lokale markedet og kundene.

Mye av det vi holder på med er patentert eller designbeskyttet. I tillegg til egne firmaer ute i verden, har vi også et godt agentnett. Og et viktig poeng i tillegg: Vi leverer ikke bare smarte produkter, men også skreddersydde installasjonsmanualer og 3D-design systemer.

Nå snakkes det mye om framtiden, både for norsk industri og for oljebransjen?

- Stikkordet er kremmerånd. Det var det Jonas og de andre husmannsønnene som bygde industrieventyret i vår region hadde. Jeg er mest bekymret for holdningene. Før sa vi at "nød lærer naken kvinne å spinne". Er vi blitt for velholdne? Er det blitt for mye puter under armene på folk? Har oljevelstanden ført til at vi lener oss tilbake? Ikke satser nok på å utnytte humankapitalen på andre felt, spør Austigard. Jeg tenker ikke så mye på oss selv, men heller på våre barnebarn. Utfordringen er å hevde seg i en verden hvor kunnskap er det sentrale, kombinert med god, gammeldags kremmerånd. Her har vi mer å hente, også lokalt, mener Gunnstein Austigard.

Øglænd Industrier AS er morselskap til Øglænd System AS. Selskapet eies av en lokal gruppering som har vært den samme siden 1990. Hovedkontoret er i Øksnevad Næringspark på Klepp. Selskapets referanseliste omfatter leveranser fra Nordsjøen til New Foundland, Singapore og Australia. Oppdragene representerer både offshoreinstallasjoner og prosessanlegg på land, shipping, tunnelprosjekter og andre krevende anlegg.

Datterselskaper i Sverige, Nederland, Storbritannia, Singapore, Sør-Korea og i Dubai. Den totale konsernomsetning i 2006 ble vel NOK 400 millioner, herav NOK 281 millioner fra Øglænd System, Norge. Eksportandelen er omkring 50%. Konsernsjef Gunnstein Austigard er utdannet elektroingeniør med tilleggsutdannelse i drift og økonomi. Styreleder er Roald Hoff.

Fakta

Skatter og avgifter er som naturlover alle må forholde seg til, derfor er det viktig å se mulighetene i stedet for begrensningene

Espen Enge Helgøy (Advokatfullmektig)

Endringsprosesser preger i stigende grad både enkeltmennesker og virksomheter. Når vi har fått ord på oss til å være nytenkende og annerledes i advokatbransjen, er det blant annet fordi vi har arbeidet tett med våre kunder og forbindelser. Vi er vant til utfordringer innen arbeidsforhold, selskap, skatt og kontrakter.

Advokatfirma Helliesen_Kvernberg AS.

Telefon 51 84 12 20 www.lawyer.no

HELLIESEN_KVERNBERG
ENGASJERTE_MENNESKER

HÅ KOMMUNE

www.ha.no

LEDIG INDUSTRIAREAL med tilgang til kai

I Hå kommune er det ledig ca. 35 daa industriareal på sørsiden av Sirevåg havn for bortleie.

Arealet kan deles opp i mindre arealer. Leietiden kan være kortere eller lengre, avhengig av leietakers behov.

Områdene er regulert og tilrettelagt med kommunalteknisk infrastruktur.

Det er adgang til kai og ev. ISPS-område for internasjonal trafikk. Hå kommune vil være utleier. Hå kommune vil prioritere virksomheter som har behov for tilgang til sjø. Videre vil kommunen prioritere virksomheter som sysselsetter flere personer og som for øvrig passer inn i området.

For nærmere informasjon, vennligst ta kontakt med Hå kommune v/Lars Kolnes eller Kaare Waatevik på telefon 415 32 606 eller 415 32 684. Frist for skriftlige henvendelser er 1. april 2007.

Samarbeid gir resultat

SKANSKA

Thinking Ahead

Vi søker flere spennende medarbeidere

Fabi AS tilbyr direkte rekruttering og utleie av fast ansatte konsulenter til stillinger innen finans, økonomi og regnskap. Gjennom de siste 10 årene har vi opparbeidet oss et stort nettverk av faglig dyktige kandidater med erfaring fra olje/energi, IKT, produksjon, bank/finans og handel/service. Vi opererer på markedene i Stavanger, Oslo og Stockholm.

På grunn av sterkt økende etterspørsel søker vi flere spennende medarbeidere som ønsker å bidra til ytterligere vekst:

Rekrutteringsrådgiver

Som rekrutteringsrådgiver i Fabi vil du foreta rekrutteringsprosesser fra A-Å, testing ved bruk av analyseverktøyene til Cute, du vil ha personalansvar for egne konsulenter samt drive aktiv relasjonsbygging i nettverk og mot universiteter og høyskoler.

Vi søker deg som har mer enn 3 års erfaring fra tilsvarende rolle. Du har gode kommunikasjonsegenskaper på norsk og engelsk, du har god forretningsforståelse, gode samarbeidsevner og du er fleksibel og serviceinnstilt.

Vi tilbyr en spennende jobb i et hyggelig konsulentmiljø, med gode utviklingsmuligheter for den rette personen. Konkurransedyktige betingelser. Søknad og Cv sendes info@fabi.no.

Nærmere informasjon om stillingen får du ved å kontakte Kari Johnsen på tel 916 76 975.

fabi
www.fabi.no

Velkommen til Energi-regionen

HVA MÅ TIL FOR Å BLI DET STEDET DER ENERGI-INDUSTRIEN ØNSKER Å VÆRE?

Vi vil være Norges energihovedstad, men klarer vi å samle beina slik at vi virkelig blir gode innenfor dette området? For vi kan jo ikke vedta at det skal være slik. Utfordringen vår er å framstå som vi virkelig vil det, og handle deretter. Større er ikke regionen vår.

Tekst: Birger Haraldseid,
Mulighetsutvikler Stavanger-
Regionen Næringsutvikling

Foto: Sigbjørn Sigbjørnsen/SRN

Stavangerregionen har et unikt utgangspunkt til å kunne forbli den ledende energiregionen også langt inn i framtiden – det er opp til oss.

I dag er Stavanger og omliggende herligheter oljebyen framfor noen, og det med rette. Langt på vei fordi Arne Rettedal og Peder Smedvig med flere kjente Stavanger-profiler tok initiativ og handlet i 1965, da de første mulighetene bød seg. Det de langt på vei stod for, og som vi for all del må bevare, er den rogalandske entreprenørånden. Og det er denne drivkraften sammen med kompetanse og vilje til satsing som kan ta oss videre på denne veien. Med målet klart.

Hvor har vi utfordringene framover?

Å være oljehovedstad er for snevert, noe som også de fleste store selskapene har tatt konsekvensen av. De er og har som ambisjon å være energileverandører. Vi må også heve blikket og bli energihovedstad, ikke bare i navnet men også i gavnet.

Hvordan klarer vi dette?

Kompetanse er allerede nevnt. Vi trenger i likhet med alle sammenlignbare områder der energi er en hovednæringsvei, flere gode hoder med på laget enn det vi har i dag.

På dette området er det lett å enes om målet, og det har vært imponerende å se hvordan alle gode krefter har samarbeidet blant annet om den store rekrutterings- og markedskampanjen som setter lys på de mulighetene som finnes i vår region. Det blir lagt merke til, og vi ligger i forkant av andre ved å gjøre slike grep. Selv om det neppe er nok å bare konkurrere om de nyutdannede som kommer ut fra skoler og universiteter her i landet. Vi må gå lengre og søke etter de menneskelige ressursene også i et perspektiv hvor de kan hjelpe oss i framtidig internasjonalisering.

En tankerekke jeg finner svært interessant i den sammenheng er samarbeidet Rederiforbundet har, blant annet med et par medlemmer i Stavanger, der de har etablert et samarbeid med et universitet i St Petersburg for å rekruttere nyutdannede ingeniører. Det kan gi studentene gode erfaringer med offshoreprosjekter,

og gi lærdom om denne industrien, før de store undervannutbyggingene starter i Russland. Samtidig som bedriftene får tilgang på kompetanse, og lærer den russiske kulturen bedre å kjenne. Vi må være villige til å gå nye veier, og til å satse langsiktig.

LOKALT ENGASJEMENT TRENGS

Der er en utfordring at svært mange av bedriftene i Stavanger-regionen er overregionale og overnasjonale i sin tenkning. De bryr seg ikke spesielt om vår region, men er opptatt av å produsere resultater for eierne, som kanskje ikke en gang vet hvor Stavanger ligger.

Dette er kanskje en av de største utfordringene vi har. For de sentrale kreftene i Oslo framstår vi som en region som ordner opp og klarer seg selv, mens andre regioner kanskje framstår som mer "trengende" enn Stavanger-regionen. Dette er en holdning vi neppe får endret over natten. Vi må bli tydeligere, og framstå enhetlig utad, og vi må ville det nok. Bedriftene her i regionen har kanskje en tendens til å begynne litt sent, og tro at det går litt lettere enn hva som er tilfellet. Og kanskje viktigst av alt - vi må velge

Norsk OLjemuseum i Stavanger

hva vi vil være best på, også i energisektoren. Kapasiteten er ikke uendelig.

Derfor må vi fungere som en best mulig vert for bedriftene i regionen., og være den regionen som står på og skaffer flere folk og ressurser til regionen. Vi må fortsette å være nyskapende ,og konsentrere oss om å være landets ledende energiregion.

Kan vi klare det? Ja, det tror jeg, men det krever at vi må jobbe bedre sammen, både bedrifter, akademia og regionale myndigheter.

Selskapene står fritt til å velge hvor de vil etablere seg og ha virksomheten sin, vi må bare ligge i forkant, og sørge for at Stavanger blir det rette valget for energiindustrien også i tiden framover, enten de

driver med petroleumsrelatert virksomhet eller med fornybar energi.

Og vi skal jammen klare det.

Birger Haraldseid

Befalsopplæring og tjeneste i Sjøforsvaret. Prosjektledelse og innkjøps/forsyningsledelse ved BI. Tjeneste i Sjøforsvaret som instruktør/adm offiser. Mobil Exploration Norway inc 1983-1991 innen kontrakt og innkjøp. Mobil Europe 1991 -1996 (London) som innkjøps og kontraktsspesialist for pan-europeiske kontrakter.

Halliburton / Brown & Root/Rockwater 1996-2005 som innkjøpsleder og teamdeltaker på ulike prosjekter. Informasjonssjef/pressekontakt og en del av det skandinaviske lederteamet fra 1999-2005. Stavanger-regionen Næringsutvikling fra sommeren 2005. Ansvarlig for Energi og infrastruktursegmentene. Medlem i Næringsforeningens Ressursgruppe for Energi.

HELE NETT- VERKET

Relacom er Norges største entreprenør innen utbygging og drift av tele- og datanett.

Det vil si at vi kabler og installerer løsninger for bedrifter og det offentlige – i tillegg til at vi drifter og vedlikeholder forbindelsen. Vi er svært opptatt av å tilby kundene det nyeste av teknologi.

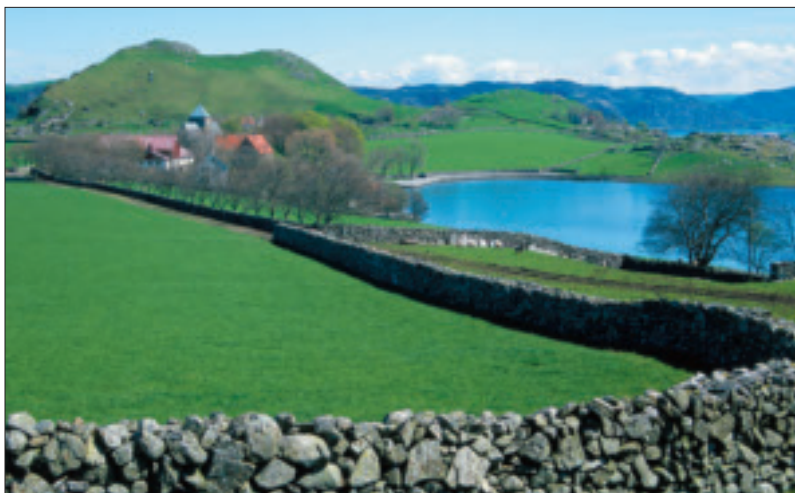
Relacom dekker hele landet, og vi er Norges største installatør av bredbånd. Offshoreindustrien er et viktig satsingsområde. Vi gir råd om valg av løsninger, og for mange kunder har vår erfaring som entreprenør og utbygger av nett i jord, luft og vann, vist seg å være avgjørende.

Hver dag utfører Relacom komplekse oppdrag for små og store kunder. Hva kan vi gjøre for deg?

Telefon 02121 www.relacom.no

 relacom
Vi sikrer forbindelsen!

UTSTEIN KLOSTER

- Kurs og konferanser
- Selskapsarrangementer
- 18 rom - 27 sengeplasser
- Eget kjøkken med alle rettigheter

Tlf 51 72 47 05
www.utstein-kloster.no
utstein@online.no

HALLIBURTON

Med integrerte sanntids operasjoner kan Halliburton dramatisk forbedre hurtigheten og kvaliteten av beslutninger som er nødvendig for utvikling av kundens reserver. Denne revolusjonerende nye teknologien fungerer ved å implementere et nettverk av kraftige datamaskiner, satellitter og annen teknologi som danner en "bro" mellom folk og data. Ved bruk av sanntids data, kan Halliburton og kundens eksperter nå samarbeide uten grenser, dele informasjon og løse problemer fra hvilket som helst sted på kloden.

Med sanntids operasjoner, kan Halliburton hjelpe kunder til å maksimere verdien av reservoaret ved å redusere kapital og operasjonelle kostnader, og øke produksjonen og reservene. I tillegg vil sanntids operasjoner redusere helse, sikkerhet og miljø risiko ved redusert behovet for å reise til og fra rig lokasjon.

Som et resultat, kan kunden redusere tiden mellom datainnsamling, beslutninger og iverksetting av disse, optimalisering av reservoar ytelse og maksimalisering av den økonomiske utviklingen av deres olje og gass reserver uansett forretningsmessig klima.

For mer informasjon se våre hjemmesider
www.halliburton.no

HALLIBURTON

Har du avtalt møte, tar vi hånd om resten.
Passe stort møterom, champagne, vafler, væpnet vakthold, femti ekstra påmeldte,
et godt sted å mingle i pausen, stooorskjerm eller en overhead som virker.

Ingen møter er like - men alle er like viktige.

 stavanger forum

AL DENTEMO foto: S. Sjogren

Stavanger-regionen er drivkraften

Normalt er rogalendinger sindigheten selv. Det skal noe til før vi virkelig tenner i bønn. Men under Sola-konferansen i år var det meget klare tilløp til en kollektiv tenning. Fra mål til ytre venstre hadde vi nær sagt. Det politiske, næringspolitiske og alle varianter av rogalandsk samfunnsliv hadde om ikke svovel i munnen, så i hvert fall sterke ord og uttrykk.

Tekst: Egil Rugland

Foto: Marte Monsen Strandskog

Temaet var det forestående industribryllupet mellom Statoil og Hydro. Ekteparets adresse kan i fremtiden bli Oslo. Det var en potensiell flyttemelding av hovedkontor som ikke begeistret nevneverdig. Adressen må uansett bli Forus, identisk med dagens Statoil-adresse - eller brudgommens, i følge regionens representanter.

Nå var vi ikke selv på denne omtalte konferansen, men fra informert hold som det heter, har vi fått opplyst at oljedirektør Gunnar Berge i Oljedirektoratet blant mange andre var en smule tent. Regionen

har tidvis fått rykte på seg for å være en smule sutrete. Var det dette som ga seg utslag på Sola-konferansen i nærvær av Statoils egen konserndirektør Helge Lund?

- Det var ikke sutring, men sunt engasjement, humrer oljedirektør Gunnar Berge fra sitt kontor noen kilometer fra Statoil på Forus.

BEKYMRING

Men det er klart at diskusjonen om navneskifte, flytting av hovedkontor, bekymring for utviklingen av regional industri og næringsliv, preger oss i disse dager tatt i betraktning petroleumsvirksomhetens dominerende og enestående stilling.

- La oss huske på at vi i denne regionen gjennom 40 år har bygget opp en

unik kompetanse i petroleumsvirksomheten, sier Gunnar Berge. Det har gitt fedrelandet store inntekter som dels har gått til investeringer både på land, blant annet til infrastruktur, og på sokkelen. Det vil fortsatt bli store investeringer i årene som kommer.

OLJEFONDET

- Petroleumsvirksomheten har gitt oss muligheter til å bygge ut hele landet på en måte som ville vært utenkelig uten. Det har også bidratt til å bygge opp et pensjonsfond som skal komme nåværende og kommende arbeidstakere til gode. Vi har et Oljefond på 2.000 milliarder kroner.

- I de siste 40 årene har vi utviklet en unik kompetanse som har fått stor verdi i

OLJEDIREKTORATET PETROLEUMSTILSYNET

- Petroleumsvirksomheten i Norge har fortsatt et langsiktig perspektiv, fastslår Gunnar Berge, direktør i Oljedirektoratet. I løpet av de historiske 40 årene er 1/3 av produserbare reserver tatt opp. Vi opererer med et 50-100 årig perspektiv i norsk olje- og gassindustri fremover, men utviklingen vil ikke skje i samme tempo som i dag.

samfunnet generelt. Det har ikke minst vært viktig for Statoil/Hydro nå når de har tenkt seg ut i den store verden. Denne kompetansen har vært utviklet i Stavanger-regionen, som har vært en motor i norsk petroleumsvirksomhet.. Drivkraften ligger her.

Men det er noen som har sunget sva-nesanger om den videre utviklingen av petroleumsvirksomheten i Norge.

LANGSIKTIG

- Petroleumsvirksomheten i Norge har fortsatt et langsiktig perspektiv, fastslår Gunnar Berge. I løpet av de historiske 40 årene er 1/3 av produserbare reserver tatt opp. Vi opererer med et 50-100 årig perspektiv i norsk olje- og gassindustri fremover, men utviklingen vil ikke skje i

samme tempo som i dag. Det vil selvsagt skje en utflating. Det er ingen som eksakt kan si hvor lenge oljealderen vil vare, men teknologiske forbedringer gjør at vi kan ta ut stadig mer fra feltene.

KOMPETANSEN

Nå viser det seg at Gunnar Berge dagen før vår samtale åpnet det nye administrasjonsbygget til Vetco Abel med adresse Forus.

- I Vetco Abel jobber 1.000 høyt kvalifiserte medarbeidere. Det er en liten illustrasjon på den kompetansen som ligger her i regionen. Det er ingen tvil om at denne kompetansen samlet har sitt kraftsenter i regionen. Vi må ikke risikere at denne unike kompetansen forvitrer og svekkes.

- Derfor er det ikke rart at det rettes advarende pekefinger fra regionen om konsekvensene av en flytting. Det er uttrykk for en lokalpatriotisme som er naturlig. Det er også et faktum at de store selskapene er lokalisert her. I 2000 gikk vi inn på en ny policy ved tildelingen av nye blokker. Vi ønsket å ha inn en større bredde av selskaper på norsk sokkel.

NYE SELSKAPER

- Det resulterte i at 40 nye selskaper ble prekvalifisert som operatører eller andelshavere. De fleste av disse selskapene valgte å lokalisere seg i Stavanger-regionen. Det illustrerer at industrien finner det formålstjenlig å være her. Det er noe Statoil skal merke seg, fordi det er selskaper de skal samhandle med, ikke

minst på det globale planet.

Ifølge tall fra OLF er 250.000 arbeidstakere direkte eller indirekte involvert i norsk petroleumsvirksomhet.

80.000 ARBEIDSTAKERE

- Vi regner med at 80.000 arbeidstakere er direkte tilknyttet oljeindustrien, sier oljedirektøren. Av disse befinner 40.000 seg i vårt fylke. Tyngdepunktet av ansatte er i dag i Hordaland i tillegg til Rogaland, og selv om det skjer en forskyvning av virksomheten nordover med Kristiansund, Stjørdal, Harstad og Hammerfest som nøkkelbyer, vil virksomheten i nord i stor grad bli drevet fra Stavanger-regionen.

- Nøkkelinstitusjoner som Universitetet i Stavanger, IRIS, Oljedirektoratet og Petroleumstilsynet er også lokalisert her. Det er institusjoner som gir tyngde til den videre petroleumsfaglige utviklingen regionalt og nasjonalt.

Så til det store spørsmålet.

FLYTTING

Tror du på flytting av Statoils hovedfunksjoner til Oslo?

- Jeg tror ikke det. Det skjer en naturlig utvikling av petroleumsvirksomheten nordover, men de viktige funksjonene bør fortsatt være her. Stavanger-regionen har vært usedvanlig flinke til å legge forholdene til rette for oljevirksomheten, og Oslo-området opplever et enormt press for tiden og trenger ikke stimulanser for videre vekst.

- Det har på den annen side selvsagt også blitt et press i Stavanger-området på grunn av virksomheten spesielt på infrastrukturen, men overgang til kollektivtransport og utbygging av dobbeltspor på Jærbanen kan bedre forholdene.

PROSESSEN

Den videre politiske prosessen er at det kommer en stortingsproposisjon i slutten av mars hvor regjeringen eventuelt skal gi

sin tilslutning til fusjonen i første omgang. Staten eier 70% av aksjene i Statoil og har en stor eierandel i Hydro, og har i følge Gunnar Berge en intensjon om å kjøpe seg opp til 70% i det nye selskapet som i øyeblikket er uten navn. Men all sunn fornuft tilsier at navnet forblir Statoil.

Statsminister Jens Stoltenberg har i flere sammenhenger snakket varmt om Stavangers fortsatte status som oljehovedstad med funksjonen som hovedkontor. Det kan være et varsel om vi alle kan feire påsken i troen på at Statoils hovedkontor fortsatt vil ha adresse Forus.

- Statoil har en stor plass i Stavanger-folks hjerter. Vi har bortimot adoptert Statoil.

Forhåpentlig blir slektsbåndet opprettholdt i årene som kommer.

Forberedt på det uforutsette

Falck Nutec har gjennom generasjoner arbeidet med sikkerhet og beredskap. Vi har gjort dette ovenfor bedrifter med stort potensial for kritiske situasjoner.

Vi kan også hjelpe din bedrift å unngå, mestre og lære av en kritisk situasjon, om du er leder eller medarbeider.

www.falcknutec.no

Falck Nutec

Foto: oskar-andersen.no
T17071 • www.creato.no

Trondheim • Bergen • Sotra • Stavanger • Oslo

NÅ ÅPNER **NETWORK NORWAY** LANDETS NYE MOBILNETT

Det er ikke nødvendig å være stor for å skrive historie. Det som er viktig er å tenke annerledes. Og jobbe smartere. Network Norway åpner nå landets nye mobilnett. Vi ser mulighetene, akkurat som Askeladden gjorde. *Gjør du?*

Noen vil alltid savne den gamle kopimaskinen.

KONICA MINOLTA

www.konicaminolta.no

strada

Med bizhub **savner du ingenting.**

Vi har skapt et nytt begrep innen kontorutstyr som drastisk reduserer kostnader og inspirerer til en uendelighet av muligheter. Du kan skrive ut, skanne, kopiere, fakse og sende e-post direkte fra bizhub. Og mye mer. bizhub er ganske enkelt midtpunktet for smarte forretninger.

bizhub
forandrer alt

The background of the advertisement is a black and white photograph of three male sprinters crossing a finish line. A red ribbon is stretched across the frame, representing the finish line. The runner in the center is the most prominent, with his arms raised in a celebratory gesture. He is wearing a singlet with the number 526. To his right, another runner is also visible, wearing a singlet with the number 528. On the left, a third runner is partially visible, wearing a singlet with the number 527. They are all in full sprinting motion on a track, with trees and a clear sky in the background.

BREAKING NEW BARRIERS

Det å være først er en deilig følelse. Men er man først setter man standarden, og blir på den måten et forbilde for andre. Det inngir ansvar. Slik er det i dag, slik blir det i morgen.

Pål Jacob Jacobsen

Stavanger-regionens Europakontor
pal@onemarket.be
www.one-market.org

Europeisk Kulturhovedstad er vi, men europeisk energiregion krever nytenking og samling

I 2008 er vi Europeisk Kulturhovedstad – denne tittelen har vi vunnet, og den kan ingen ta fra oss. Europeisk energihovedstad sitter løsere, og det spørs om vi her må tenke nytt og regionalt.

Det er først om vi samarbeider og presenterer oss regionalt og bredt at vi kan komme i nærheten av å bli akseptert som en ledende europeisk energiregion – tatt i betraktning den politikk som EU ønsker seg på dette området.

I regional sammenheng er vi en riktig spennende energiregion med:

a) En internasjonal olje og gassklynge med ledende kunnskap på dypt vann og moderne løsninger. Om vi lykkes i å dra i gang tenketanken EESO (European Energy Supply Observatory), vil dette styrke synligheten av denne klyngen i EU.

b) På Kvitsøy og Karmøy har vi EU-finansierte bølgekraftverk og sammen med tidevannsenergi og kanskje et maritimt testsenter for havenergi på Karmøy, blir dette en klynge å være stolt av.

c) Vi kom sent i gang med vindenergi, men her har vi nå også spennende konsepter – både onshore og offshore.

d) Hydrogenprosjektet på Utsira har allerede over 1.000 teknoturister i året og understreker hvilken profileringsmuligheter som finnes innenfor fornybar energi.

e) Rundt arkitekthøyskolen FIUNI og entrepenørbransjen har vi kunnskap om energieffektivisering i bygninger – dog uten at vi har de fyrtårnsprosjekter som denne bransjen fortjener og behøver.

f) Gassenteret og miljøet rundt IRIS i Risavika kan også gjøre oss synlige i Europa.

g) I Ryfylke finner vi store og små vannkraftverk som europeere sjelden har sett og ofte blir imponert av.

Samtidig med dette har vi lykkes med å dra store energikonferanser til Stavanger – ONS selvfølgelig, men like viktig blir innovasjonskonferansen IECTPI om Energi og holdbarhet i juni 2007, og den globale konferansen om miljøbiler EVS2009 som også er lagt til Stavanger.

I dag profilerer alle disse miljøene seg hver for seg eller ikke i det hele tatt – Boknafjorden er dyp, og energimiljøene snakker ikke nok sammen.

Om vi kunne samle disse miljøene, og sammen presentere Energiregionen – da har ihverfall jeg virkelig noe å vise frem til EU-byråkrater, politikere og regionale kollegaer i Brussel.

Men hvem skal samle Energiregionen?

Best for Norge?

OM FORANDRING OG FORANKRING

Argumentene for Statoil-Hydro-fusjonen og konsekvensene for gjennomføringen av denne har fått mange av dem som fikk gleden å berede grunnen for Det norske oljeeventyret til å stille det altomfattende spørsmålet: - Hva er det egentlig vi holder på med her i landet? Hvilket verdisyn er det Statoil-Hydro-diskusjonen gjenspeiler? Vårt anliggende er å være åpne for forandring, men samtidig sikre en norsk forankring.

Tekst: Jostein Soland
Foto: Norsk Hydro ASA

EN SUKSESSHISTORIE

Forvaltningen og produksjonen av våre olje- og gassressurser bygger på den i sin tid unike norske forståelsen av at ressursene skal være til landets og folkets beste – en politikk som i dag omtales som ressursnasjonalisme. Denne har vært forankret i de verdiene vi har bygget etterkrigstidens velferdssamfunn på – og som nå reflekteres i den norske og nordiske ledelsesmodellen. Stikkordene her er fleksibilitet og sosialt ansvar – flexicurity – som i sin tur har medvirket til å frigjøre en nyskappings- og produktivetskraft som har gjort norsk offshoreteknologi til vår eneste internasjonale industri-klynge.

Klima og topografi på norsk sokkel har også vært viktige pådrivere for utvikling av norsk teknologi. Nærhet til fiskeresurser og økologisk sårbarhet har skapt

høy miljøbevissthet. I sum har olje- og gassindustrien skapt en utviklingsoptimisme langs hele kysten – nå sist i Hammerfest med Melkøya.

ET PARADOKS

I Russland og Venezuela gjør presidentene Putin og Chavez seg nettopp til talsmenn for en såkalt ressursnasjonalisme. Denne skiller seg fra vår norske på ett vesentlig punkt: Vi inkluderte i forkant utenlandske oljeselskap i Nordsjøen for å lære og produsere under norsk overoppsyn, mens Russland og Venezuela ekskluderer utenlandske selskap i etterkant for selv å ta styringen over egne ressurser. Som ny olje- og gassnasjon kunne det stabile Norge regulere uttak og forvaltning av sine ressurser, Nordsjøen var attraktiv. Putin og Chavez derimot leder land som gjennom labile styrer langt på vei mistet kontrollen over forvaltningen av sine ressurser.

Denne form for ressursnasjonalisme bygger på den enkle erkjennelsen av at energiressursene er alt for viktige til at

disse kan overlates til frie markedskrefter.

Statoil-Hydro-fusjonen framstår derfor som litt av et paradoks. Fusjonen begrunnes med at vi må ha et norsk selskap som er tungt nok i den internasjonale kampen om markedsandeler. Da snakkes det om kapital og kompetanse. Men er det ikke nettopp det norske verdigrunnlaget som er blitt etterspurt? Nemlig en energipolitikk som har styrket en hel nasjon?

EN UTFORDRING

Den norske fellesskapstenkningen kommer til uttrykk gjennom beskatningen av oljeselskapene. Gjennom etableringen av vårt nasjonale operatørselskap Statoil. Gjennom Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) – dagens Petoro som forvalter fellesskapets rettigheter på norsk sokkel. Gjennom Statoils uttalte pådriverrolle for utvikling av norsk offshoreteknologi. Og ikke minst gjennom valget av Statoil-navnet.

Norsk ressursforvaltning er blitt en

internasjonal suksesshistorie som Staten forteller gjennom sitt eget bistandsprosjekt - Petrad – som tilbyr opplæring i norsk olje- og gassforvaltning til etablerte og nye energinasjoner over hele kloden.

80 % av verdens olje- og gassressurser antas å tilhøre National Oil Companies (NOCs). Statoil har vært eksemplet på at det er mulig å realisere en visjon om samfunnsbygging med uttalt vilje til offentlig forvaltning og deleierskap. Statoil og Hydro vil inn i land med sterke NOCs. Hele fusjonsprosessen har vært preget av en hierarkisk ledelse som uttrykker andre verdier enn de som nettopp har gjort Statoil til et forbilde for

National Oil Companies... Er det slik Norge skal gå internasjonalt?

OG EN TRUSSEL

Statoil-Hydro-fusjonen skal gi større armslag for norsk industri i utlandet. Samtidig ser vi at konsekvensene av en slik politikk truer de verdiene som har gitt oss dagens suksesshistorie og posisjon som en internasjonal ledestjerne - nettopp som energiforvalter til beste for landets innbyggere.

Vår politiske utfordring er hvordan vi skal sikre det norske verdigrunnlaget. Den handler bl.a. om Statoil og fellesskapstenkning, inkludering og innovasjon,

flat ledelse og engasjerte medarbeidere, klimatiske og topografiske utfordringer. Norsk industri er blitt en teknologidriver. Vår offshoreindustri framstår som en global energiklynge takket være medspillere fra hele Norge – der hensynet til fordeling, miljø og bærekraft har vært våre basale verdier. Konsekvensene av Statoil-Hydro-fusjonen slik konsernsjefene presenterer denne med et klassisk "top-down-management", er en trussel mot de verdiene som er lagt til grunn for Olje-Norge og truer energiklyngen med regelrett forvitring.

Utdanningsdager 2007

Yrkesmessen "Utdanningsdager 2007" ble avholdt i Stavanger Forum 29. januar til 2. februar. Det antas at ca 15.000 besøkende var innom messen. 113 utstillere fra ulike utdanningsinstitusjoner informerte om sine produkter og tjenester for elever i ungdomsskolen og videregående skoler.

Tekst: Trude Refvem Hembre
Foto: Norsk Hydro

En av utstillerne var Næringsforeningens ressursgruppe for Varehandel som jobber for å bedre rammebetingelsene for handels- og servicenæringen i Stavanger-regionen. Ressursgruppen vil synliggjøre varehandelens verdiskapning. Varehandelen representerer den nest største bransjen i regionen, og har behov for flere dyktige medarbeidere. Ressursgruppen

har derfor fått utarbeidet brosjyremateriell for å rekruttere flere til denne næringen. Lokomotiv reklamebyrå har laget to brosjyrer – den ene rettet mot de unge og den andre til næringslivet, med informasjon om fordelene med å tilby lærlingeplass. På Utdanningsdager 07 hadde ressursgruppen spleiset på stand, og kjørte i tillegg kinoreklame i Stavanger, Sandnes, Bryne og Jørpeland i hele februar.

Kontakt Næringsforeningen på telefon 51 51 08 80 eller på post@stavanger-chamber.no dersom du ønsker brosjyremateriell tilsendt.

MEDLEMMER I RESSURSGRUPPEN FOR VAREHANDEL

Ronny Knag, Fokus Bank AS (leder), Paul Fritjof Brekkhund, Magasin Holgersen AS, Per Norem Grønning, Norem Baade AS, Astrid Sjurseike, Rambøll Norge AS, Siri Ommedal, Magasin Blaa, Erik Johan Sæbø, Spinn AS, Janne Mette Sørbø, Sørbøgruppen AS, Magne Vatne, Coop Økonom, Jan Erik Jacobsen, IKEA, Gisle Birkeland, St. Olav vid.g.skole og Kerstin Rossavik, Opplæringskontoret for Salg og samferdsel

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen har arbeidd ved Universitetet i Bergen og Université March Bloch i Strasbourg. Han arbeidde 1996-98 med kunst- og kulturfomidling ved HiS og har vore professor i lesevitenskap ved Universitetet i Stavanger (tidl. HiS) sidan 2002. M.a. leiar for mastergradsprogrammet i lesevitenskap og Literacy Studies.

Energisk kunnskap

På øyane i fransk Karibia trudde fiskarane at Djevelen budde i dei store havdjupa. Før sende han somtid nokre av demonane sine som store rokker svevande innover øylandskapa. Dei store, flak-sande skuggane jakta etter nokon å famne og bringe med seg i djupet. "Takk og pris for elektrisiteten", sukka ein gammal mann då han fortalde om livet i gamle dagar, "lyset har jaga dei bort".

På denne sida av Atlanteren, på landhylla vår med fjellvatn og fossefall på eine sida og havbruset på den andre, var våre vassvetter langt mindre skræmelege. I nyare tid har krafta i rennande vatn og frå havbotnen stått for oss som grunnlaget for eksistensen, for ny verksemd, nyskaping, kultur. Utan elektrisitet, ikkje noko Sauda, smeltedigel for metall og menneske, slik Kjartan Fløgstad skildrar staden som møtepunkt for internasjonale industriintresser og for menneske frå mangfaldige kantar.

Energipolitikk og -industri har gjort jamleg omstilling normalt for vestlendingar, og har vore ein sterk kulturfaktor, særleg på Sør-Vestlandet.

Lysoljeimporten frå 1870-åra var, saman med billegpapiir av cellulose, avgjerande for utbreiinga av lesing og for å kunne ha heilårs skuleundervisning. Då gasslyset kom, klaga mange lærarar over dårleg luft, hovudverk og konsentrasjonsvanskar, og gjekk iherdig inn for elektrisiteten.

Stavanger var seinare ute enn visse andre byar med elektrisitet, heilt til teknologitvillinga skaut fart. Reinerts falske maskin auka produktiviteten dramatisk i

hermetikkindustrien frå 1903. Vidare utvikling vart så avhengig av forbedring av drivkrafta. Etter at lyset vart skrudd på i 1909, tok det ikkje mange år før elektromotorane fanst overalt i industri, støyperi, på verkstader, prenteverk osv. Sikring av kraftoverføring, i området og i den enkelte verksemda, var med på å forme byen og omlandet. Elektroingeniøren vart kulturagent; han analyserte problema, tilpassa, gjorde framlegg om nyordningar.

Då råolja overtok for sildeolja, og hermetikkindustrien takka av på 70-talet, hadde fleire generasjonar ingeniørar tenkt praktisk på koss ein kunne utnytte det gamle til det vart lønsamt å gå over til nytt. Denne haldninga, ofte kalla "den norske stilen" i oljepolitikk og -industri, gav ein noko varsam konservatisme, respekt for samrådingar med fagfolk og arbeidarar, og ei opa haldning til eksperiment med å bruke erfaringane i nye samanhengar.

"Den norske stilen" fekk mykje å seie for at ikkje berre styringa og mykje pengar frå oljeverksemda er blitt verande her, men også for kunnskapsvokst. Teknologisk utvikling går ikkje berre ut på

å skaffe seg nye maskiner. Der må finast menneske som veit å bruke dei. Slike folk er del av organiserte samfunn med normer og verdier. Det aller viktigaste er truleg evnen til å overføre røynslar frå ein samanheng til ein annan; tilpasse ferdigheiter og gjere dei gagnlege på nye område. Å halde den evnen oppe, krev eit fellesskap som ikkje berre vil ha endring, men som i fellesskap kan drøfte og sikte mulegheitene i endringsprosessane.

"Transferable skills" skal vere del av dei nye fagplanane i skulen. Med mindre praktisk røynsle mellom folk lyt ein no uttrykkeleg tematisere evnene til å sjå mulegheiter i det som er gjeve, og å analysere nøkternt kva for element som trengst å fornyast. Spørsmålet er vel om slikt kan gjerast om til teori, utan at kunnskapane og røynslene frå energiindustrien blir systematisk studerte, og der oppstår meir praktisk samarbeid med både lågare og høgare utdanning. Kan hende slepp vi nokon gong å frykte havdjupa, her hjå oss.

INNSIKT OG UTSYN

Sjikane – før i tiden

”Idag saaes paa Torget ei kveite. Den veide 110 kg. Dr. Buch veier 120.”

Redaktør, tidligere sogneprest, Lars Oftedal i Stavanger Aftenblad før 1900.

Pliktoppfyllende

”Det kan godt være, at det er en doktors pligt at sukre sine piller; men det er slet ikke forfatterens”

Alexander L. Kielland, brev 1882

Selvsensur

”Vi underkastes en raffinert, stille disiplinering som gjør at vi underordner oss tanker og forståelsesmåter fra oven”.

Thomas Mathiesen i følge Sven Egil Omdal i Stavanger Aftenblad 20. januar 2007

Fra de lavere luftlag

Eksporten av norsk litteratur er rekordstor. Cirka 540 utenlandskontrakter ble inngått i 2006.

VG Søndag 21. januar 2007

Tenk dét, Hedda!

Det er ikke en floskel å si at vi alle kan gjøre ting bedre og annerledes.

Leder i Klassekampen 18. januar 2007

Moppekultur

Man trenger ikke intellektuelle for å gjøre rent hos andre.

Régis Debray i LE MONDE diplomatique januar 2007

Man slår ikke de som er mindre

”Det er ikke mobbing hvis trakasseringen foregår mellom to likeverdige parter.”

Bernt Hognestad, før HMS-ansvarlig i AOF, nå i integrasjonsprosessen SAS/Braathens. Aftenblad 22.01 2007.

Den nye vin

Many universities now have offices of technology transfer looking to turn research into commercial ventures at the same time that advances in information and biological science and the growth of Internet commerce has led to an explosion of entrepreneurial companies.

The New York Times, 18. januar 2007

Sensasjon fra Aberdeen!

Mænd bliver mere attraktive for kvinder, hvis andre kvinder også viser interesse. Konstateringen er måske ikke chokerende, men nu er det videnskabeligt bevist af forskere fra Aberdeen Universitet i Skotland.

Berlingske Tidende 17. januar 2007

Ny energikilde

Skeptiske folk vil det alltid være. I stedet for å høre på kritikken, er det viktig å bruke den som energi for å gjøre en enda bedre jobb.

Ingebrigt Steen Jensen på Viste iflg RA

50% + 50% er lik trafikkkaos

Halvparten av den yrkesaktive delen av Sandnes' befolkning har sin arbeidsplass utenfor kommunen. Enkel matematikk tilsier at en like stor andel av dem som jobber i Sandnes ikke bor her i kommunen. Det er hovedårsaken til de trafikale problemene vi sliter med, den daglige pendlingen inn og ut av kommunen.

Leder i Sandnesposten 10. januar 2007

Skygger banen.

Det krangles så fillene fyker på norske arbeidsplasser, og sjefen er ofte en involvert part i konfliktene. Lederen sitter med alle maktmidlene, og derfor er konflikter med ledelsen de vanskeligste å takle for en ansatt.

Anne M. Lystad til Aftenposten 21.01 2007

Politikk er blitt subkultur

Mens opsjonene preger den politiske debatten, lever Oslo Børs sitt eget liv. Eller er det kanskje omvendt? Kan det faktisk tenkes at det er politikerne som

lever sitt eget liv mens resten av Norge oppfører seg som om politikerne - hva de sier og hva de eventuelt kommer til å gjøre - ikke betyr noe som helst? Jeg ser klare tegn på at det siste alternativet ligger tettere opptil virkeligheten enn det første.

Kåre Valbrokk i NA 24

Legg tungsinnet igjen hjemme

Å ha det moro på jobb er den viktigste samlende verdien for de ansatte i Aarbakke-konsernet. Det viser en intern undersøkelse blant de over 300 medarbeiderne i den fremgangsrrike industri-virksomheten. Humor vant, tett fulgt av ærlighet. Og konsernsjef Inge Brigt Aarbakke kunne med tilfredshet konstatere at hans ansatte svarte «rett» - det er fullt samsvar mellom hans egen verdiprofil og de ansattes.

Leder i Jærbladet 18. januar 2007

Gjelder så klart ikke alle

Ny forskning tyder på at makt får mennesker til å gi blanke i hva andre tenker. - Dette stemmer med andre studier som viser at folk oftere har et egosentrisk fokus på seg selv når de har makt, sier Galinsky til LiveScience. Hvilket så klart ikke betyr at alle sjefer er arrogante, egoistiske bøller som alltid setter seg selv foran alle andre. Bare så det er sagt, altså.

Forskning.no

Londons rovdyr

10. januar åpnet den spektakulære rovdyrutstillingen på Stavanger Museum. Den er innleid fra Natural History Museum i London. Rovdyr inntar byen gir deg en enestående sjanse til å utforske den viktige forskjellen mellom å skaffe seg et måltid og å unngå å bli spist!

Stavanger Museums nettside om sin nye utstilling Rovdyr inntar byen

Fra Groruddalens nest største sønn

Det går jo fly til Stavanger.

Torbjørn Berntsen til RA

Rosenkilden distribueres til private og offentlige virksomheter på Jæren og i Ryfylke.

Priser 2007: (størrelser angitt med BxH)

Helside: (utfallende) 210x297 mm, 186x270 Kr. 17.850.-

Halvside: 186x134 mm (ligg.) Kr. 10.500.-

Kvartside: 186x65 mm (ligg) Kr. 5.750.-

Innstikk: pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

For mer informasjon kontakt:

Helge Gunnar Nesse på telefon: 51 51 08 85 eller e-post: nesse@stavanger-chamber.no.

Frist for innlevering av materiell for neste nummer er 5.mars.

Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS

David Ottesen

Kunnskap og kompetanse...

..som også går under betegnelsen human-kapital, representerte i 2005 73% av nasjonalformuen, som var på utrolige 30.574 milliarder kroner ifølge Statistisk sentralbyrå.

Når vi samtidig vet at olje- og gassindustrien representerte 25% av BNP i 2005, er det ikke vanskelig å forstå at kunnskap og kompetanse har en mektig betydning i denne delen av energisektoren. Når vi vet at kunnskap og kompetanse anvendt til verdiskapning, utgjør den totale human-kapital, og vi samtidig vet at de nye områdene innenfor energisektoren - fornybar energi og miljøutfordringene, på mange måter har fundamentale problemstillinger knyttet til sin utvikling, så er det ikke vanskelig å se at humankapital, er uløselig knyttet til vår evne til å løse disse store utfordringene.

Men la oss ta et par eksempler som gir oss trygghet for at det umulige er mulig: Da Ekofisk ble besluttet utbygd, la man til grunn en utvinningsgrad (det man forventer å hente ut i forhold til total mengde av olje i feltet) på omkring 15%. I dag tar Conoco Phillips seg mål til å få ut i overkant av 60% før de er ferdig! Denne fantastiske utviklingen er mulig nettopp gjennom utvikling av kunnskap og kompetanse, og representerer en enorm verdiskapning.

Et annet eksempel som også har samme kunnskaps- og kompetansebase, er Troll olje. Ett felt som mange på slutten av 80-årene ikke trodde kunne utvinnes, forventes i dag å produsere 1.9 milliarder fat olje. Du kan selv regne ut hva dette representerer av verdier.

Det går altså an. Når Statsminister Jens Stoltenberg i sin nyttårstale tar til orde for å gjøre CO2-fangst og -gjenbruk til vårt "mennesker på månen"-prosjekt, så er det visjoner det står respekt av. Da John F. Kennedy i 1963 holdt sin berømte tale på Rice Universitet i Houston, ante ingen hva

dette skulle komme til å bety for utviklingen av kunnskap og kompetanse. Når vi i dag ser tilbake på dette, vet vi at det førte til et løft innenfor teknologi og innovasjon som savner sidestykke i den moderne verden.

Vi har således satt oss høye mål, og de bør vi også ha, ikke bare innenfor CO2-problematikken, men innenfor hele energisektoren. Og da kommer vi tilbake til utgangspunktet - vektleggingen av humankapitalens betydning. Her står vi ovenfor store utfordringer. Samtidig som statsministeren snakker om at vi skal være best, lanserer regjeringen et budsjett der de kutter i et område som er en forutsetning for at vi skal lykkes: FoU-området reduseres. Vi har i de siste fem årene hatt en vekst per år på skarve 0.5%. Samtidig har EUs 27 medlemsland hatt en årlig vekst på 3 ganger Norges, Danmark mer en 4 ganger, Irland 17 ganger og Kina 40 ganger mer enn Norges årlige vekst.

Og så snakker vi om at vi skal være verdensledene innenfor hele energisektoren. Forstå det den som kan. I en tid da vi står overfor gjennomgripende utfordringer som krever topp kunnskap og kompetanse, sender vi signaler til ungdommen om at vi ikke satser på fordypning - det er greit med kort utdanning - jobb får en jo likevel.

Utviklingen innen doktorgrader i Norge har gått samme vei som forskningen. Mens vi her hjemme har stått relativt stille de siste 8 år mht. antall doktorgrader, har de landene vi naturlig sammenligner oss med, hatt en vekst på mellom 20 og 40%. Og noen enda mer.

At statsministeren setter høye mål, er flott, men det skjer ingen ting hvis virkemidlene ikke stemmer med ambisjonene.

Ha en fin dag.

Klarer du å få en håndball til å holde seg under vann ved hjelp av en trykkspyler?

I National Oilwell Varco er det lov å tenke fritt og annerledes. Ha det gøy på jobb, rett og slett. Nå er vi på jakt etter flere kreative hoder som skal hjelpe oss med å utvikle skreddersydde, høyteknologiske løsninger for kundene våre – riggeiere og operatørselskaper.

Hos oss venter et ungt og uformelt miljø preget av tillit og åpenhet; gode betingelser og spennende karrieremuligheter både her hjemme og ute i verden.

Fristende? Du kan lese mer om stillingene og søke på www.nov-jobb.no. Send oss gjerne din løsning på oppgaven også!

Den som leker, finner!

Til vårt Stavanger-kontor søker vi etter

- Instrument- og elektroingeniør
- Systemingeniør, kontrollsystemer
- Teknisk support-ingeniører innen borerelatert mekanisk utstyr
- Teknisk supprt-ingeniører innen kontrollsystemer
- Service- og commissioning-ingeniører innen kontrollsystemer / instrument / mekanisk
- Mekanikere
- Instrumentrørlegger
- Senior instrumentingeniører
- Instruktør for boresystemer
- Sivilingeniør innen sterkstrøm